

BEZPIECZNY SENIOR

Głos SENIORA

KARTA SENIORA
OGÓLNOPOLSKA

NR 68 | WRZESIEŃ 2023 | ISSN 2299-6990 | www.glosseniora.pl
WYDANIE SPECJALNE – „STOP MANIPULACJI – NIE DAJ SIĘ OSZUKAĆ!”

TRWAJĄ OSZUKAŃCZE
PREZENTACJE
SPRZEDAŻOWE

100 MLN ZŁOTYCH
CO ROKU ZNIKA
Z KONT SENIORÓW

POZNAJ ZASADY
CYBERBEZPIECZEŃSTWA

BĄDŹ AKTYWNY, BEZPIECZNY I STYLOWY!
HANNA PIEKARSKA

MANKO
STOWARZYSZENIE

KARTA SENIORA
OGÓLNOPOLSKA

MIRS
Międzynarodowy Instytut
Rozwoju Społecznego

GWINA PRZYJAZNA
Seniorom

Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej

AKTYWNI+
Zadanie jest współfinansowane ze środków przeznaczonych
w ramach programu wdrożeniowego na rozwój
Obszarów Aktywności na lata 2021-2023.
Kwiecień 2023

ADRES REDAKCJI

os. Urocze 12, 31-953 Kraków
Tel./faks 12 429 37 28
www.glosseniora.pl

REDAKTOR NACZELNY

Łukasz Salwarowski
salwarowski@manko.pl

REDAKTOR WYDANIA

Ewa Hołota
programoks@manko.pl

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

Ewa Hołota
Kamila Konturek-Ziemba
Sylvia Krawczyk
Michał Majchrzak

RADA PROGRAMOWA

Przewodniczący
– dr Krzysztof Czarnobilski

MARKETING

Michał Białewicz
marketing@manko.pl

PROMOCJA I PR

Ewa Hołota
programoks@manko.pl
Magdalena Mika
promocja@manko.pl
pr@manko.pl

PRENUMERATA

kontakt@manko.pl

GMINA PRZYJAZNA SENIOROM

Dorota Seweryn
gps@manko.pl
510 001 166

Agnieszka Nowak
kartaseniора@manko.pl
519 127 178

SKŁAD GRAFICZNY

Ewa Hołota
Sławomir Wolsza

NAKLAD

35 tysięcy egzemplarzy

DRUK

INTROMAX Drukarnia
Offsetowa
Kraków, ul. Biskupińska 21

NA OKŁADCE: HANNA PIEKARSKA

WRZESIEŃ 2023

SPIS TREŚCI

OSZUKAŃCZE PREZENTACJE SPRZEDAŻOWE

„Bezpieczeństwo seniorów to nasz priorytet”	4
Prezentacje sprzedażowe, nie daj się oszukać!	5
Stop manipulacji, nie kupuj na prezentacji	6
Trwają oszukańcze prezentacje sprzedażowe	7
Tricki sprzedażowe	8
Techniki manipulacji	9
Jak nie ulec manipulacji na prezentacji sprzedażowej	10
Są zmiany prawne!	11
Nie wynajmuj lokalu dla oszustów	12
Produkty oferowane na spotkaniach a ich realna cena	13
Jak się wycofać z niekorzystnej umowy?	14

OSZUSTWA

Spoofing	15
Phishing	16
Oszustwa na montera	17
Oszustwo na zepsuty telefon	18
Oszustwo na dofinansowanie	19
Oszustwo na Urząd Patentowy	20

Oszustwo na Znak Towarowy	21
Oszustwo na firmy medyczne	22
Oszustwo na blik	23
Oszustwo na fotowoltaikę	24
Oszustwo na 14 emeryturę	25
Oszustwo na niezapłacone rachunki	26
Oszustwo na paczkę, kuriera i firmy kurierskie	27
Oszustwo na wnuczka	28
Oszustwo na nowotwór	29
Oszustwo na mieszkanie	30
Oszustwo na nieistniejącego zwierzaka	31
Amerykański Żołnierz mówi „Kocham Cię”	32
Oszustwo na telefon z zagranicy	33
Oszustwo na pomoc dla Ukrainy	34

ZDROWY I BEZPIECZNY SENIOR

Zasady cyberbezpieczeństwa	35
Formularz przystąpienia do Ogólnopolskiej Karty Seniora	36
Bezpiecznie, stylowo, odbłaskowo	37
Karta życia Głosu Seniora	38
Zażywaj Leki Bezpiecznie	39
Formularz odstąpienia od umowy zawartej na odległość	41
Formularz odstąpienia od umowy kredytu	42

Szanowni Państwo

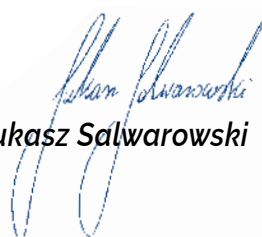
Oddajemy w Wasze ręce specjalne wydanie *Głosu Seniora*, poświęcone w całości bezpieczeństwu osób starszych i naszej kampanii „Bezpieczny Senior – Stop Manipulacji – Nie daj się oszukać!”. Dlaczego edukacja osób starszych w tym obszarze jest tak ważna? Ponieważ z oficjalnych danych wynika, że oszuści wyciągają z portfeli i kont bankowych Seniorów ponad 100 milionów złotych rocznie! Jest to ogromna liczba, która z roku na rok rośnie. A my chcemy temu przeciwdziałać. Jednym z obszarów naszej działalności jako Stowarzyszenia MANKO – *Głosu Seniora* jest edukacja w zakresie zdrowia, prawa i bezpieczeństwa. Już od ponad 8 lat uświadamiamy i przestrzegamy Seniorów, chroniąc ich przed manipulacją i demaskując najnowsze techniki oszustw. W tym roku zainaugurowaliśmy kolejną edycję kampanii **BEZPIECZNY SENIOR – STOP MANIPULACJI – NIE DAJ SIĘ OSZUKAĆ**, którą prowadzimy we współpracy z Ministerstwem Rodziny i Polityki Społecznej.

Kampania społeczna „**Bezpieczny Senior – Stop manipulacji – Nie daj się oszukać**” skupia się przede wszystkim na działaniach prewencyjnych przed robieniem zakupów w warunkach, które nie sprzyjają rozsądnemu podjęciu decyzji. Cały czas są organizowane oszukańcze prezentacje sprzedażowe. Seniorzy są na nie zapraszani i nie dostają informacji o ich handlowym celu. Ale to nie wszystko... Często są także wprowadzani w błąd, co do właściwości przedstawianych na takich pokazach produktów. W trakcie spotkań jest wywierana na osobach starszych presja i nacisk. Seniorzy po zakupie wychwalanych towarów nie otrzymują wszystkich dokumentów ani nie są informowani o swych prawach. Nie zgadzamy się na takie działania! W związku z licznymi i powtarzającymi się przypadkami oszustw, któ-

rych ofiarami są osoby starsze, łatwowierne i samotnie mieszkające, uświadamiamy oraz apelujemy o ostrożność w kontaktach z potencjalnymi oszustami! Przystępcy wykorzystują łatwowierność Seniorów na wielu płaszczyznach. Do tej pory wymyślili mnóstwo różnych technik manipulacyjnych i ich modyfikacji jak: fałszywe strony internetowe, wiadomości SMS, e-mail, zbiórki pieniędzy, podejrzane linki, a także oszustwa na nowotwór, na Urząd Patentowy, na znak towarowy, na wnuczka, na 14 emeryturę, na BLIK, na firmy medyczne, na telefon z zagranicy, na pomoc Ukrainie, na niezapłacone rachunki i wiele innych. Edukacja osób starszych w zakresie bezpieczeństwa jest dla nas bardzo ważna i wręcz obowiązkowa. Dlatego jako Stowarzyszenie MANKO – *Głos Seniora* kooperujemy z wieloma organizacjami partnerskimi, naszymi ambasadorami, gminami, a także z Urzędem Komunikacji Elektronicznej. Dzięki tym współpracom mamy aktualną wiedzę na temat najnowszych sposobów i modyfikacjach oszustw, przed którymi możemy przestrzegać. Właśnie tę wiedzę chcemy, a nawet powinniśmy przekazywać Seniorom oraz ich rodzinom. Temu w głównej mierze służy to specjalne wydanie *Ogólnopolskiego Głosu Seniora* (nr 68).

Każdy z Was może zostać ambasadorem naszej kampanii i edukować bliskich, znajomych i sąsiadów. Zapraszamy do współpracy!

Bądźcie z nami – Solidarni z Seniorami!

Lukasz Salwarowski

„BEZPIECZEŃSTWO SENIORÓW TO NASZ PRIORYTET”

mówi Minister Rodziny i Polityki Społecznej, **MARLENA MALĄG**, która objęła Patronatem Honorowym tę publikację oraz kampanię Stop Manipulacji – Nie daj się oszukać!

Zapewnienie osobom starszym szeroko pojętego bezpieczeństwa, również tego ekonomicznego, to jedno z najważniejszych zadań naszego rządu. Seniorzy zasługują na to, by po latach pracy móc cieszyć się spokojną jesienią życia. Prawdziwa solidarność międzypokoleniowa to także troska i ochrona osób starszych przed różnego rodzaju zagrożeniami, w tym również osobami nieuczciwymi, których zuchwałość nie zna granic.

Wszystkie nasze działania w obszarze polityki senioralnej mają na celu zabezpieczenie osób starszych, również pod kątem ekonomicznym. Przykładów jest wiele. Najbardziej aktualnym jest 14. emerytura, która w tym roku wyniesie 2650 zł brutto, to o ponad tysiąc złotych więcej, niż pierwotnie zakładano. Zgodnie z ustawą do 14 emerytury w wysokości 2650 zł brutto uprawnione są osoby pobierające świadczenie podstawowe (emeryturę, rentę) w wysokości nieprzekraczającej kwoty 2900 zł brutto. W przypadku osób pobierających świadczenie w wysokości powyżej 2900 zł stosowana będzie zasada „złotówka za złotówkę”, a więc 14 emerytura będzie zmniejszana o kwotę przekroczenia ponad 2900 zł, przy czym kwota kolejnego dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego wynosić będzie co najmniej 50 zł.

To świadczenie, podobnie jak 13. emerytura, korzystna waloryzacja świadczeń, a także działania wspierające aktywność osób starszych, to przejaw najlepiej rozumianej solidarności międzypokoleniowej. To ważne, byśmy wszyscy czuli odpowiedzialność nie tylko za naszych bliskich – rodziców, dziadków, ale także sąsiadów, a nawet nieznanym seniorów. To właśnie prawdziwa idea solidarności.

W tym kontekście szczególnie ważna jest nasza wspólna czujność, która pozwoli ochronić osoby starsze przed oszustami. Pomysłowość takich osób nie zna granic. Pokazy „atrakcyjnych” towarów, drogich usług, próby wyłudzeń pieniędzy na wnuczka, policjanta czy pracownika banku. Lista tych działań jest naprawdę długa. Każde takie oszustwo to osobista tragedia konkretnej osoby i jej bliskich.

Osoby starsze wydają się niektórym łatwym celem. Nie godzimy się na to. Dlatego potrzebne są działania, które pomogą zachować czujność i zwrócić uwagę na zagrożenia. Seniorzy nie są sami. Ogromną rolę odgrywa tutaj przede wszystkim edukacja. To ważne, żeby zwracać uwagę na niebezpieczeństwa i podpowiadać jak się przed nimi chronić. Jesteśmy zobowiązani – w ramach szacunku i solidarności międzypokoleniowej – wspierać naszych seniorów.

Staramy się, dać im tarczę, ochronę, oraz wyuczulić na działania osób nieuczciwych. To jest naszym celem. Pamiętajmy, że oszuści pojawiają się, gdy górę biorą osamotnienie i niemoc – dlatego tak cenna jest pomoc w postaci wskazówek i rad, ale także zwyczajna rozmowa, która być może pozwoli w porę wychwycić niepokojące sygnały i zapobiec nieszczęściu.

Właśnie ten temat podejmuje inicjatywa Stowarzyszenia MANKO – Głos Seniora pod hasłem „Stop manipulacji – Nie daj się oszukać!”. Musimy mówić o tym głośno, ostrzegać się nawzajem, musimy być uważni na drugiego człowieka.

PREZENTACJE SPRZEDAŻOWE NIE DAJ SIĘ OSZUKAĆ!

Każdego dnia w Polsce odbywa się kilkadziesiąt pokazów i prezentacji sprzedażowych, na których w głównej mierze osoby starsze są zachęcane do zakupu produktów wątpliwej jakości i pochodzenia po zawyżonych cenach oraz wprowadzane w błąd na temat ich rzekomego leczniczego działania. Sprzedaż odbywa się poza stałymi punktami sprzedaży detalicznej – zazwyczaj w domu klienta, podczas prezentacji lub wycieczki zorganizowanej przez przedsiębiorcę. Pokazy natomiast najczęściej organizowane są w ekskluzywnych hotelach, restauracjach lub sanatoriach.

JAK JESTEŚMY ZAPRASZANI NA POKAZY I PREZENTACJE SPRZEDAŻOWE:

- Telefonicznie/poprzez telemarketing;
- Poprzez zaproszenia wysłane pocztą;
- Poprzez ogłoszenia na kłatkach schodowych;
- Poprzez ulotki informacyjne.

NA CO JESTEŚMY ZAPRASZANI?

- Darmowy masaż;
- Darmowe badania (podczas których często zostaje ujawniony problem zdrowotny w rozwiązaniu, którego ma pomóc oferowany przez sprzedawcę produkt);

- Bezpłatne konsultacje ze specjalistami
- Wykłady zdrowotne na temat zdrowego stylu życia, ekologicznego gotowania itp.;
- Po odbiór darmowego prezentu typu: żelazko, waga, grill, suszarka, wiertarka, ciśnieniomierz, pulsoksymetr. Zwykle są to jednak drobne upominki, które nijak mają się do tego, o czym był informowany klient. Można je odebrać na końcu trwającej często do 3-4 godzin prezentacji. To wszystko ma zachęcić nas do przyścia na spotkanie.

Zaproszeni goście nie są informowani o handlowym celu spotkania. Na pokazach prezentowane są produkty mające ułatwić funkcjonowanie w domu, pomóc w utrzymaniu dobrego zdrowia, a także wspomóc leczenie. Podczas spotkania często zakazuje się używania telefonów komórkowych.

PRZEBIEG PREZENTACJI

- Prezenter to przeważnie elegancka miła, młoda osoba, która kojarzy się z dobrym wnuczkiem, często podaje się za eksperta.
- Jest swobodna atmosfera, aby klient nie odniósł wrażenia, że cokolwiek będzie sprzedawane.
- Każdy ma czuć się wyjątkowo i mieć świadomość, że uczestniczenie w spotkaniu jest okazją i wyróżnieniem.
- Jest sporo komplementów, uśmiechów, braw i oklasków
- Prezentacje ilustrowane są filmami z wypowiedziami fachowców i znanych osób.
- Często pokazuje się certyfikaty, mające potwierdzać wiarygodność produktu oraz jego wyjątkowość.

DLACZEGO KUPUJEMY NA PREZENTACJACH?

Ponieważ podczas prezentacji produktów stosowane są triki handlowe i techniki wywierania wpływu, które mają podnosić wartość oferowanych produktów i skutecznie przekonać nas do ich zakupu.

PAMIĘTAJ

Jeżeli ktoś zaprasza Cię na prezentację - najlepiej odmów już na etapie rozmowy telefonicznej. Gdy ktoś zaprasza na pokaz, po odbiorze nagrody lub na wręczenie kuponu powiedz, że nie jesteś zainteresowany i się rozłącz. Możesz także poprosić o usunięcie Twojego numeru telefonu z bazy danych. Jeżeli telemarketer dalej będzie Cię nękał telefonami, możesz powiedzieć, że zgłosisz sprawę na policję.

STOP MANIPULACJI – NIE KUPUJ NA PREZENTACJI

UWAŻAJ NA PODEJRZANE PREZENTACJE HANDLOWE W HOTELACH CZY RESTAURACJACH

► „Podejrzone spotkanie w Leśnej, w Hotelu Leliwa! Tym razem seniorzy będą zachęceni do wykonania bezpłatnego badania wzroku i odebrania darmowej pary okularów!”. Taką informację otrzymaliśmy na początku sierpnia od naszego dolnośląskiego ambasadora. Jest to dla nas sygnał alarmowy – moment, w którym trzeba powiadomić: urząd gminy, lokalnego rzecznika praw konsumentów, UOKIK, Policję, a przede wszystkim... organizacje seniorskie – żeby nikt nie dał się oszukać.

Dlaczego taka reakcja? Choć oczywiście, nie ma nic złego w kontroli wzroku i doborze okularów – to od lat powtarzamy: **Stop manipulacji – nie kupuj na prezentacji – Nie daj się oszukać!**

Takie fałszywe prezentacje prowadzone są w wielu polskich miastach. Seniorów wabi się do przyjęcia bezpłatnymi badaniami i drogimi prezentami, takimi jak: telewizor, ekspres do kawy, robot kuchenny, tablety, żelazko, toster, suszarka, wiertarka, pulsoksymetr czy okulary.

Przed spotkaniem, dokonywana jest weryfikacja i SELEKCJA zaproszonych. Osoby młodsze lub mniej podatne na manipulacje są wyprasane z lokalu z prezentem pocieszenia lub fałszywym przyrzeczeniem, że obiecany prezent zostanie im przystany do domu. Osoby starsze, samotne i bardziej schorowane „doznają zaszczytu” udziału w spotkaniu. A tam, padają ofiarą wytrenowanej do perfekcji, bezwzględnej psychomanipulacji.

Podczas zamkniętego spotkania, bez możliwości używania telefonów – oszuści używają nawet kilkunastu technik manipulacji, przymuszających do zakupu „cudownych” produktów za abstrakcyjnie wysokie ceny (od 5 do 50 razy drożej niż na rynku).

Najczęściej są to: naczynia kuchenne, noże, kołdry, odkurzacze, masażery, maty masujące, materace, ozonatory, wyciskarki owoców, filtry do wody, bony na zabiegi i ubezpieczenia zdrowotne.

Na szczęście, dzięki kampaniom – takim jak nasze – seniorzy coraz rzadziej dają się oszukać. W styczniu tego roku – weszły w życie przepisy ograniczające takie praktyki na pokazach handlowych. Nieuczciwe firmy są też karane – wśród nich, znaleźli się m.in.:

➔ Spółka POLMEDIQ – która zapraszała konsumentów na badania odporności. Pojawiły się skargi dotyczące przebiegu tych badań i samych zaproszeń – które początkowo zachęciły konsumentów do skorzystania z oferty. Na spółkę nałożona została kara w wysokości prawie 91 tys. zł.

➔ Spółka Med Professional z Wysogotowa – organizowała spotkania handlowe w hotelach, restauracjach czy domach kultury. Sprzedawała podczas nich m.in.: maty masujące, oczyszczacze powietrza, odkurzacze. Konsumenty otrzymywali nieprawdziwe informacje o celu spotkania. W trakcie spotkań wywoływano wrażenie, że ich uczestnicy losują nagrody – ale warunkiem ich otrzymania był zakup innych produktów.

Przed takimi oszustwami przestrzegamy w ramach naszej kampanii: **„Stop Manipulacji – Nie daj się oszukać!”** Przypominamy, że wszystkie nieuczciwe praktyki piętnujemy na naszym profilu na Facebooku: www.facebook.com/StopManipulacjiNieDajSieOszukac oraz naszym kanale na YouTube: Głos Seniora TV <https://www.youtube.com/@GlosSenioraTV/videos>

**ZOSTAŃ AMBASADOREM KAMPANII:
STOP MANIPULACJI-NIE DAJ SIĘ OSZUKAĆ!**

ZGŁASZAJ DO NAS WSZELKIE PRÓBY OSZUSTW!

Na adres: e-mail: kontakt@manko.pl, tel. (12) 429 37 28 lub os. Urocze 12, 31-953 Kraków.

Jeśli chcesz ostrzegać i przestrzegać innych – prześlemy Ci zestaw edukacyjny (foldery, ulotki, spoty video).

XI – NIE BĄDŹ OBOJĘTNY – EDUKUJ I PRZESTRZEGAJ INNYCH! SOLIDARNI Z SENIORAMI – RAZEM DAMY RADĘ!

TRWAJĄ OSZUKAŃCZE PREZENTACJE SPRZEDAŻOWE!

10 sierpnia – tydzień po zgłoszeniu podejrzanego spotkania w Leśnej – odbyło się podobne, w Hotelu Sympozjum w Krakowie. Z zaproszenia Fundacji Zdrowi Razem z Poznania postanowił skorzystać nasz ambasador, Pan Marek (68 lat).

„Otrzymałem trzy telefony i dwa SMS-y zachęcające mnie do udziału w spotkaniu. Miały być bezpłatne, dokładne, specjalistyczne badania wzroku i bezpłatne przekazanie okularów. Spotkanie organizowała Fundacja Zdrowi Razem z Poznania. Osoba prowadząca rozmowę pytała: kiedy ostatnio było robione badanie i zapewniała, że teraz jest okazja do odświeżenia wyników na organizowanym przez nich spotkaniu. Tym razem na spotkaniu nie było żadnych badań, otrzymaliśmy „najtańsze jednorazowe okulary” i rozpoczęto prezentację, w trakcie której namawiano nas do zakupu innych drogich produktów: ozonatorów, multicookerów, ręcznych odkurzaczy i materacy. Organizatorzy prowadzili konkurs z nagrodami, jednak aby je odebrać – należało dokonać zakupu ozonatora, który

rzekomo kosztuje 14 900 zł, a na ich spotkaniu można go kupić „za jedyne” 4 000 zł. Co ważne twierdzili, że w miesiąc od zakupu mogą zwrócić VAT, w kwocie 2300 zł – gdy towar zakupią emeryci. W momencie, kiedy zaproszeni goście, zaczęli mieć pretensje o ukrycie celu handlowego spotkania i wprowadzanie w błąd – organizatorzy przekonywali, że oni nic nie sprzedają, bo jak ktoś się zdecyduje, to transakcji dokonają w domu kupującego. Po prezentacji, na miejscu sprzedawany był: kolagen w tubkach za 99 zł – zapewniano, że normalnie kosztuje ponad 300 zł.”

Dwa dni po spotkaniu, otrzymałem SMS:

„Zarejestrowaliśmy nieobecność na ostatnio umówionym bezpłatnym badaniu wzroku. Prosimy o świadomość, że jesteśmy zobligowani do jego wykonania, dlatego też zaplanowaliśmy specjalnie kolejny termin 13.08.23, o godzinie 15:00. W związku z powyższym, bardzo prosimy o pojawienie się na umówionej wizycie.”

To już kolejne zgłoszenie informujące nas, że Fundacja Zdrowi Razem z Poznania organizuje oszukańcze prezentacje. Apelujemy do służb o interwencję, a do właścicieli hoteli o to – aby nie wynajmowali powierzchni pod tego typu, nieuczciwe wydarzenia.

TRICKI SPRZEDAŻOWE

POCZUCIE WYJĄTKOWOŚCI

Trick, który ma na celu przedstawienie konsumenta jako wybrańca losu znanymi i utartymi frazesami, jak: „Jest Pani wyjątkowa!”, „Jest Pani tego warta!”.

UKRYTE KOSZTY

Gdy jesteśmy zainteresowani towarem i zdecydujemy się na podpisanie umowy czy kupna towaru – manipulator zaczyna ujawniać ukryte koszty. Skoro nakręciliśmy się już na dany produkt lub usługę, to trudniej nam będzie z niej zrezygnować. Mimo ukrytych kosztów.

BEZINTERESOWNOŚĆ

Skuteczna metoda, w której ktoś bezinteresownie zachwala produkt, np. jesteśmy w trakcie zakupów, a z boku odzywa się niby „przypadkowy przechodzień”, który w bezinteresowny sposób zachwala nasz produkt. Kupujemy go, nie wiedząc, że przechodzień jest podstawiony.

GRATIS

Do usługi lub produkty za określoną cenę dodawane jest coś za darmo. Ten gratis ma wywołać wrażenie dodatkowej atrakcji. Takie działanie obniża nasze wymagania co do produktu czy usługi i spora grupa ludzi jest skłonna skorzystać z takiej „okazji”, mimo drobnych wad produktu/usługi, które dostrzegła wcześniej.

METODA „DRZWIAMI W TWARZ”

Ta metoda polega na tym, że najpierw wysuwa się bardzo dużą prośbę, a po niej docelowo małą, na której zależy manipulatorowi, żeby została spełniona.

METODA „NISKA PIŁKA”

Manipulator przedstawia propozycję, która jest niesamowicie dla nas korzystna. Tuż przed realizacją okazuje się jednak, że nastąpiło nieporozumienie albo pomyłka – w konsekwencji towar lub usługa, o której mowa jest droższa.

TECHNIKI MANIPULACJI

REGUŁA WPŁYWU AUTORYTETU

Jeżeli uważam Cię za autorytet, to chętniej spełnię Twoją prośbę. Dlatego prezenterzy często powołują się na opinie ekspertów, bo doskonale wiedzą, że podczas prezentacji nie możesz tego sprawdzić i wykorzystują to. Innym przykładem są aktorzy w przebraniu lekarza lub matki 4 dzieci, która zna się na rzeczy.

REGUŁA NIEDOSTĘPNOŚCI

Inaczej decydowanie się tu i teraz. Hasła: „Taka okazja się nie powtórzy”, „Mamy tyle zamówień, że nie nadażamy z produkcją”, „Są zapisy i listy rezerwowe”. Myślimy, że jeżeli coś jest rzadkie lub trudno osiągalne, to pewnie jest dobre. Najczęściej mija się to jednak z prawdą. Ma nas to jedynie skusić do skorzystania z okazji, jaka już nigdy ma się nie powtórzyć. Z tego powodu często nabieramy się na oferty „last minute”, limitowane edycje czy artykuły kolekcjonerskie.

REGUŁA WZAJEMNOŚCI

Jeśli Ty zrobisz dla mnie coś dobrego, to ja także zrobię coś dobrego dla Ciebie. Jesteśmy kuszeni do przyjęcia na spotkania rzekomo bezpłatnym prezentem, poczęstunkiem czy badaniami. Podświadomie czujemy się zobowiązani i wdzięczni. A jak można się odwdziżyć? Spełnić prośbę i kupić coś od tej osoby, która nas zaprosiła. Niestety często się okazuje, że te rzeczy są nam zupełnie niepotrzebne. W dodatku – mają bardzo wysoką cenę.

REGUŁA LUBIENIA I SYMPATII

Jeżeli Cię lubię, to chętnie spełnię Twoją prośbę. Prezenterzy chętnie i często mówią nam komplementy i nam schlebiają. Na prezentacjach dowiadujemy się np. że mamy na imię jak najukochańsza babcia, żona, siostra czy mama prowadzącego spotkanie. Należy być ostrożnym przy wszystkich próbach pochlebstw, bo miły i szarmancki wcale nie znaczy uczciwy.

REGUŁA ZAANGAŻOWANIA I KONSEKWENCJI

Jeżeli zaangażowałem się w coś, to będę kontynuował to działanie, ponieważ chcę być postrzegany jako osoba konsekwentna i nie chcę stracić już zainwestowanego czasu, energii i pieniędzy. Dlatego bardzo często umowy są skonstruowane tak, aby rezygnacja oznaczała stratę tak dużą, że nie opłaca się z niej wycofać.

REGUŁA SPOŁECZNEGO DOWODU SŁUSZNOŚCI

Jeżeli inni ludzie zachowują się w dany sposób oznacza to, że jest on właściwy i przez to – ja również będę tak postępował. Kiedy podczas prezentacji sprzedawczej większość zgromadzonych osób potwierdza, że dany produkt się sprawdza i jest wart swojej ceny, to nie chcemy wyróżniać się z tłumu i mówić, że jest wręcz przeciwnie. Przecież wszyscy nie mogą się mylić. Tymczasem Ci, co polecają i przytakują, to najczęściej osoby podstawione lub zmanipulowane.

JAK NIE ULEC MANIPULACJI NA PREZENTACJI SPRZEDAŻOWEJ?

Liczy się przede wszystkim czas! Im szybciej podejmiesz działanie, tym lepiej dla Ciebie. Jeżeli jesteś osobą starszą – zwróć się o pomoc do swoich dzieci, wnuków, sąsiadów lub znajomych. Młodsze osoby pomogą Ci wybrnąć z sytuacji. Brak działania często oznacza trudne do przewidzenia konsekwencje!

PAMIĘTAJ!

- Uważaj na hasła: bezpłatne badania, prezenty, graty, niepowtarzalne okazje. To tylko kuszące wabiki, które mają skłonić Cię do wyjścia z domu i udziału w pozornie atrakcyjnym spotkaniu. W rzeczywistości chodzi o prezentację oferty handlowej i skłonienie Cię do podpisania umowy kupna-sprzedaży produktów w horrendalnych cenach i na kredyt!
- Nie ma niczego za darmo! Żadna firma nie działa charytatywnie!
- Pośpiech jest złym doradcą. Nie ulegaj pokusie prezentów i promocji. Nie podpisuj niczego bez spokojnego zastanowienia się nad zakupem! Daj sobie czas! Najlepiej nie podpisuj żadnych dokumentów, dopóki nie skonsultujesz się z bliskimi.
- Prezentowane produkty są często nawet kilkanaście razy droższe, od takich samych lub podobnej jakości, oferowanych w sklepach!
- Zanim coś kupisz i podpiszesz – poradź się kogoś bliskiego! Czy Twoje dzieci i znajomi również uważają, że produkt/usługa jest w dobrej cenie?
- Przeczytaj uważnie warunki umowy, którą podpisujesz i zażądaj kopii każdego podpisanego przed siebie dokumentu.
- Porównaj oferty. Poproś dzieci lub wnuki o sprawdzenie w internecie cen podobnych produktów oraz opinii o firmie organizującej pokaz.
- Przed zakupem sprzętu medycznego poproś o radę swojego lekarza rodzinnego.
- Nie podpisuj umów, których nie rozumiesz!
- Nie dawaj dowodu osobistego obcym!
- Bądź ostrożny. Często dzieci muszą spłacać kredyty rodziców. Tu chodzi o duże pieniądze!

SĄ ZMIANY PRAWNE!

Dzięki apelom organizacji seniorskich, Stowarzyszeniu Manko – Głosowi Seniora, a także UOKiK – weszły zmiany prawne dotyczące zakazu sprzedaży wyrobów medycznych poza lokalem przedsiębiorstwa, czyli między innymi na prezentacjach sprzedażowych. Tym samym nie ma już możliwości oszukiwania i manipulowania Seniorów na pokazach czy wycieczkach.

OD 26 MAJA 2022 ROKU ZOSTAŁ WPROWADZONY ZAKAZ SPRZEDAŻY WYROBÓW MEDYCZNYCH POZA LOKALEM PRZEDSIĘBIORSTWA, CZYLI MIĘDZY INNYMI NA POKAZACH I PREZENTACJACH SPRZEDAŻOWYCH.

KONFERENCJA PRASOWA INAUGURUJĄCA NOWĄ EDYCJE PROJEKTU STOWARZYSZENIA MANKO – GŁOSU SENIORA PT. „BEZPIECZNY SENIOR – STOP MANIPULACJI, NIE DAJ SIĘ OSZUKAĆ” ODBYŁA SIĘ 29 KWIETNIA NA BARCE „WIŚLANY OGRÓD” OBOK MOSTU DĘBNICKIEGO W KRAKOWIE. WZIĘLI W NIEJ UDZIAŁ M.IN. PREZES ŁUKASZ SALWAROWSKI ORAZ AMBASADOROWIE GŁOSU SENIORA I KAMPANII „STOP MANIPULACJI – NIE DAJ SIĘ OSZUKAĆ”. OD LEWEJ: MAREK PILCH, ŁUKASZ SALWAROWSKI, WIRGINA SZMYT, JANINA CZAJA.

CO JESZCZE NALEŻY ZMIENIĆ?

STOWARZYSZENIE MANKO – GŁOS SENIORA APELUJE:

- niewynajmowanie powierzchni podejrzany i niesprawdzonym firmom na spotkania sprzedażowe w hotelach i restauracjach,
- o zakaz selekcji uczestników przed spotkaniem,
- o wydłużenie do 30 dni terminu na odstąpienie od umowy kupna - sprzedaży,
- o możliwość odstąpienia od umów o świadczenie usług zdrowotnych zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa lub na odległość,
- o zakaz udzielania kredytów/pożyczek poza stacjonarną placówką bankową np. na prezentacji czy wycieczce,
- o wprowadzenie obowiązku zgłoszenia prezentacji 14 dni przed jej planowanym terminem do lokalnego Rzecznika Praw Konsumenta i innych instytucji kontrolnych,
- o wprowadzenie nakazu rejestrowania video prezentacji i przechowywania zapisu przez okres 5 lat,
- o wprowadzenie nakazu ujawnienia w zaproszeniu handlowego celu spotkania oraz produktów, które będą sprzedawane, a tym samym wprowadzenie odpowiedzialności karnej za ukrywanie handlowego celu spotkań,
- o wprowadzenie odpowiedzialności karnej za oferowanie prezentów za samo przyście na spotkanie, których się potem nie otrzymuje,
- o wprowadzenie odpowiedzialności karnej i ściganie handlarzy danych osobowych (numerów telefonów) oraz firm call-center, które agresywnie dzwonią do seniorów i kuszą ich prezentami za przyście na oszukańcze spotkania sprzedażowe,
- o zakaz wyłudzenia danych teleadresowych od seniorów oraz handlu tymi danymi przez firmy call-center.

NIE WYNAJMUJ LOKALU DLA OSZUSTÓW!

Jednym ze sposobów skutecznej manipulacji na słynnych oszukańczych spotkaniach sprzedażowych jest wynajęcie wiarygodnego miejsca na takie spotkanie. Oszuści organizujący pokazy często wynajmują lokal w wiarygodnym miejscu – w hotelu, restauracji, sanatorium czy domu kultury. Uwiarygadniają się w ten sposób przed zaproszonymi „gośćmi”. Zaproszeni liczą, że w tak poważnym miejscu nic im nie grozi, bo właściciel na pewno sprawdził tę firmę i na pewno nie

wynająłby swojej powierzchni dla oszustów. Niestety często mija się to z prawdą! Właściciel lokalu wynajmuje go każdemu, kto mu zapłaci i nic więcej go nie interesuje. Liczy się tylko zysk. Dlatego od lat apelujemy do przedsiębiorców i samorządów – **NIE WYNAJMUJcie LOKALU PODEJRZANYM FIRMOM**, które mogą oszukać Waszych gości! Zdecydowanie nie warto kierować się chęcią zysku paręset złotych i tym samym pozwolić, aby w Twoim lokalu manipulowano i oszukiwano ludzi.

Zostań partnerem kampanii i zdeklaruj, że jesteś przyjazny seniorom i tym samym nie wynajmujesz lokalu dla podejrzanych firm. Do naszej kampanii przystąpiło już kilkaset obiektów – hotele, uzdrowisk i instytucji kultury. Dołącz do nas i edukuj, przestrzegaj innych! Są z nami między innymi hotele Gromada Centrum, Hotele Arche, Nadwiślańska Agencja Turystyczna, Gabinety Rehabilitacyjne Rudek, Uzdrowisko Busko Zdrój, Uzdrowisko Ciechocinek, Uzdrowisko Natęczów. Czekamy na Ciebie!

NA RZECZ BEZPIECZEŃSTWA SENIORÓW W POLSCE

- Ponad **300** warsztatów stacjonarnych, w których wzięło udział ponad **15 000** seniorów
- Ponad **30** warsztatów online, z których skorzystało ponad 100 000 Seniorów
- **15** konferencji prasowych, w wielu miejscach w Polsce
- Produkcja i emisja 3 spotów promocyjnych (dotarcie do ponad **2 milionów** Seniorów)
- Kilkadziesiąt audycji w mediach ogólnopolskich – TVP, Polsat, Radio Zet itd.

PRODUKTY OFEROWANE NA SPOTKANIACH A ICH REALNA CENA

OD 5 DO 50 RAZY WIĘCEJ

Wyciskarka soków wolnoobrotowa Essence

4,88 ★★★★★ 82 oceny produktu

-25% 349,00 zł

259,00 zł

12,95 zł x 20 rat raty zero

369 osób kupiło 390 sztuk

99,4% poleca sprzedawcę	24 godziny czas wysyłki	darmowa dostawa	30 dni na odstąpienie od umowy
-------------------------	-------------------------	-----------------	--------------------------------

OPCJE DOSTAWY ▾

Kolor/wzór

Liczba sztuk

1 z 742 sztuk

DODAJ DO KOSZYKA

KUP TERAZ

Prezentacja: 2000 - 5000 zł

Internet: 259 zł

★ OBSERWUJ

Zestaw garnków stalowych KonigHOFFER Faro 12 el.

od Super Sprzedawcy

-31% 319,99 zł

219,99 zł

11,00 zł x 20 rat raty zero

2 osoby kupiły 2 komplety

98,9% poleca sprzedawcę	24 godziny czas wysyłki	darmowa dostawa	30 dni na odstąpienie od umowy
-------------------------	-------------------------	-----------------	--------------------------------

OPCJE DOSTAWY ▾

Liczba kompletów

1 z 489 kompletów

DODAJ DO KOSZYKA

KUP TERAZ

Allegro gwarantuje bezpieczne zakupy

Otrzymasz kupiony przedmiot albo zwrócimy Ci pieniądze. Sprawdź szczegóły.

Prezentacja: 6500 zł - 12000 zł

Internet: 219 zł

JAK SIĘ WYCOFAĆ Z NIEKORZYSTNEJ UMOWY?

Kupiłeś pościel, garnki lub inne przedmioty na pokazie a teraz chcesz je zwrócić? Pamiętaj, że **masz do tego prawo w ciągu 14 dni!** Jeżeli dokonałeś zakupu na prezentacji, możesz odstąpić od umowy w terminie 14 dni kalendarzowych od odebrania towaru. Zakup produktów dokonany na prezentacji jest uznawany za **umowę zawartą poza lokalem przedsiębiorcy**. Dzieje się tak dlatego, że firmy organizujące pokazy wynajmują na ten cel lokale niebędące ich własnością np. sale w restauracjach czy hotelach. Aby odstąpić od umowy, wystarczy, że złożysz sprzedawcy oświadczenie na piśmie. Taki formularz odstąpienia od umowy powinien Ci dostarczyć sprzedawca, ale możesz je także napisać samodzielnie (wzory znajdują się na końcu tego folderu). Do zachowania 14-dniowego terminu wystarczy wysłanie oświadczenia przed jego upływem. W przypadku odstąpienia od umowy sprzedawca nie może pobrać od Ciebie żadnych opłat z tym związanych. W ciągu kolejnych 14 dni po odstąpieniu od umowy musisz, na swój koszt, zwrócić sprzedawcy zakupiony towar. Sprzedawca powinien zwrócić Ci pieniądze za niego i koszt jego dostarczenia, nie później niż w ciągu 14 dni od dnia otrzymania oświadczenia o odstąpieniu od umowy. Może jednak się wstrzymać ze zwrotem należności do czasu, gdy otrzyma od Ciebie przesyłkę. W przypadku odstąpienia przez Ciebie od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorcy – taką umowę uważa się za niezawartą i jesteś zwolniony z wszelkich zobowiązań. Sprzedawca powinien zwrócić Ci pieniądze w takiej formie, jakiej Ty użyłeś przy zakupie, chyba że zgodziłeś się na inną formę zwrotu. Rozwiązanie umowy sprzedaży powoduje wygaśnięcie powiązanych z nią umów, np. umowy kredytu lub ubezpieczenia. Obowiązkiem sprzedawcy jest poinformowanie współpracujących z nim podmiotów o wygaśnięciu umowy. O prawie do odstąpienia od umowy sprzedawca powinien Cię poinformować. Jeżeli tego nie zrobił, możesz **odstąpić od umowy przez 12 miesięcy**. Jeśli jednak w ciągu tego roku sprzedawca przekaze Ci tę informację, od tego momentu masz na rezygnację tylko 14 dni.

PAMIĘTAJ

- Jeżeli podpisałeś umowę na zakup produktów na prezentacji, to w ciągu 14 dni od jej zawarcia możesz z niej zrezygnować bez podania przyczyny!
- Wyślij sprzedawcy oświadczenie o odstąpieniu od umowy. Taki formularz odstąpienia od umowy powinien dostarczyć sprzedawca. Wzór pisma znajdziesz również na końcu tego folderu.
- Poinformuj bank, że rezygnujesz z kredytu, jeśli był on częścią umowy, a towar kupiłeś na raty.
- Zwróć towar sprzedawcy. Pamiętaj, że **rozpakowanie i użycie produktu nie pozbawia Cię prawa do odstąpienia od umowy**. Możesz zrobić to osobiście lub wysłać pocztą na adres sprzedawcy.
- Korespondencję wysyłaj listami poleconymi za potwierdzeniem odbioru.

JEŻELI MASZ PROBLEM:

- Skorzystaj z pomocy **Powiatowego Rzecznika Praw Konsumenta**.
- Skorzystaj z pomocy prawnika. Dowiedz się, gdzie w Twojej okolicy znajdują się **Punkty Nieodpłatnej Pomocy Prawnej**.
- Jeżeli w jakikolwiek sposób czujesz się zagrożony zaistniałą sytuacją, zgłoś problem **Policji** lub w **Prokuraturze**. Instytucje państwowe są po to, aby Ci pomóc!

SPOOFING

To rodzaj oszustwa, którego celem jest podszywanie się pod inne osoby, podmioty lub instytucje w celu pozyskania danych wrażliwych oraz zainstalowanie szkodliwego oprogramowania na smartfonie lub komputerze ofiary. Ofiarami spoofingu są nie tylko osoby fizyczne, ale również firmy, których zasoby powinny być szczególnie chronione, bo na serwerach firmowych przechowuje się także dane klientów.

RODZAJE SPOOFINGU

Wyróżniamy kilka rodzajów spoofingu: telefoniczny, e-mailowy, przez aplikację czy spoofing URL.

SPOOFING E-MAIL

W tej metodzie przestępcy tworzą niemal identyczny adres mailowy, jaki ma dowolny adresat w Twojej skrzynce e-mail. Rozsyłają wiadomości e-mail imitujące te otrzymywane z zaufanych adresów – od banków, klientów czy współpracowników. Oszuści mogą zmienić wygląd nagłówek i adres wiadomości w taki sposób, że odbiorcy trudno będzie ją odróżnić od prawdziwej. Wiadomości zawierają zazwyczaj odnośniki lub linki do innych stron czy formularzy, które przenoszą użytkownika na zainfekowaną stronę.

SPOOFING TELEFONICZNY

To metoda polegająca na podszyciu się pod wybrany numer telefonu, czyli wykorzystanie go jako własnego identyfikatora. W Internecie jest mnóstwo narzędzi, które w prosty sposób pozwalają wybrać połączenie na dowolny numer i wyświetlić na telefonie odbiorcy znany mu identyfikator – nazwę banku lub zaufanego kontaktu. Oszusta trudno jest namierzyć, bo może podszyć się pod bliską osobę, członka rodziny, przyjaciela lub – w warunkach biznesowych – naszego kontrahenta.

SPOOFING URL

Oszust tworzy odpowiednik autentycznej strony internetowej (np. banku) i przesyła do niej link, korzystając ze spoofingu mailowego lub SMS-owego. Jeśli otworzysz link, będzie mógł wejść w posiadanie Twoich danych do logowania lub zainfekować Twój komputer.

SPOOFING PRZEZ APLIKACJE

Na spoofing przez aplikację narażone są osoby i firmy korzystające z portali ogłoszeniowych jak np. OLX. Aplikacje tego rodzaju nie mają zaprojektowanych procedur sprzedażowych, ograniczających kontakt obu stron transakcji. W celu sprzedaży produktów i usług konieczna jest zazwyczaj rozmowa w przygotowanym przez platformę komunikatorze. Dzięki temu przestępcy mogą w prosty sposób podszywać się pod inne osoby i firmy oraz rozsyłać zainfekowane linki, które wyłudniają dane lub instalują szkodliwe oprogramowanie.

PAMIĘTAJ

Bądź czujny i ostrożny podczas rozmowy telefonicznej. W przypadku jakichkolwiek wątpliwości skontaktuj się bezpośrednio z infolinią banku lub innej instytucji i zweryfikuj, czy połączenie pochodzi od zaufanego źródła. Nie klikaj w podejrzane linki i sprawdzaj adresy URL, zanim wejdziesz na stronę www.

Wolters Kluwer Polska <pomoc.techniczna@wolterskluwer.pl>
Newsletter Kancelaria Prawna 2.9.0

Szanowni Państwo,

Zapraszamy do dokonania aktualizacji pakietu **KANCELARIA PRAWNA**:

- Umożliwiono eksport dokumentów finansowych w formacie JPK_VAT(3). UWAGA! Wyeksportowanych plików nie można wysłać bezpośrednio do urzędów skarbowych, ponieważ posiadają tylko sprzedażową część informacji.
- Dodano możliwość anulowania faktur
- Usprawniono zarządzanie powiązaniem między modułami czynności, kosztów, terminów, zadań oraz dokumentów. Obecnie jest możliwość podpinania / odpinania oraz dodawania / usuwania dla każdego powiązania między dowolnymi modułami.
- Dodano możliwość naliczenia ryczałtu administracyjnego dla spraw ryczałtowych
- Umożliwiono konfigurację maksymalnej ilości znaków dla opisów pozycji paragonu
- Dodano informację o numerze wewnętrznym oraz sygnaturze spraw na pasku tytułowym dla modułów spraw, czynności, kosztów, terminów, zadań oraz dokumentów
- Umożliwiono wyszukiwanie dokumentów po polach: Uwagi oraz Opis wersji (wyszukiwany jest opis bieżącej wersji dokumentu)
- Umożliwiono ustawienie domyślnej daty wystawienia faktury oraz jej daty sprzedaży na ostatni dzień poprzedniego miesiąca (takiej jak data progowa). Funkcjonalność można włączyć w parametrach programu.
- Umożliwiono generowanie książki pocztowej (z adresami korespondencyjnymi klientów) na podstawie wybranych faktur w module finansowym
- Dodano możliwość wyszukiwania po opisach pozycji finansowych w module Finanse
- Dodano metodę płatności przelew dla wystawionego paragonu
- Umożliwiono wpisanie numeru paragonu fiskalnego, do programu podczas wystawiania do niego faktury. Numer ten pojawia się potem na samej fakturze.
- Usprawniono moduł kasowy
- Zaktualizowano szablony pozwu
- Ulepszono sortowanie podczas wyboru faktur przy rozliczaniu czynności dla spraw ryczałtowych. Domyślnie na górze pojawiają się ostatnie faktury.
- Przyspieszono działanie programu.
- Poprawiono podpowiadanie opisów dla kosztów innych w module finansowym
- Zaktualizowano bazę sądów i instytucji

Sposób instalacji

Po ściągnięciu pliku [upgKPwer290.exe](#) [82MB] na dysk lokalny komputera, należy go uruchomić na każdym komputerze wykorzystującym system KANCELARIA PRAWNA.

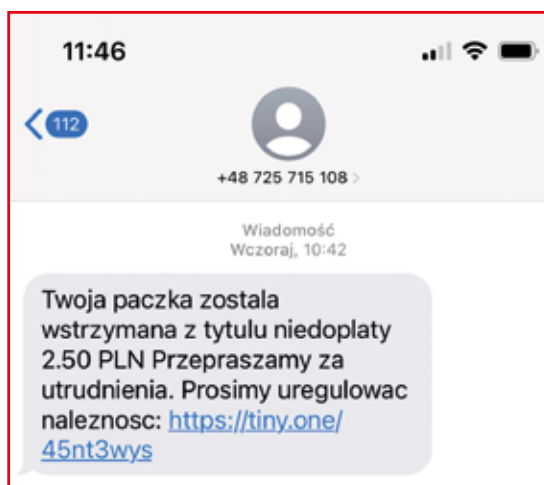
(Uwaga: aktualizacja zostanie przeprowadzona pomyślnie tylko u użytkowników, którzy wykupili prawo do subskrypcji).

PHISHING

Phishing jest przebiegłą metodą oszustwa internetowego, za pośrednictwem którego przestępca podszycia się pod jakąś osobę lub instytucję. Phishing ma też inną nazwę: password harvesting fishing. To tzw. łowienie hasła, którego celem jest wykradanie numerów kart kredytowych, hasła do logowania oraz innych poufnych informacji za pośrednictwem różnego rodzaju technik. Najczęściej oszuści wysyłają swoje wiadomości

firma ma problemy prawne i trzeba kliknąć w link, aby uzyskać więcej informacji. Link ten przenosi ofiarę na stronę, na której należy wpisać wszystkie ważne dane dotyczące firmy, takie jak identyfikator podatkowy czy numery kont bankowych.

SMISHING – to rodzaj ataku wykorzystujący komunikatory tekstowe lub SMS-y. Popularną techniką smishingu jest wystanie na telefon komórkowy wiadomości SMS zawierającej linki do kliknięcia lub numer do oddzwonienia. Przykładem smishingu jest wiadomość SMS wyglądająca jakby została wysłana przez bank. Zawiera ona informację, że doszło do ataku na konto

ści na wszystkie adresy e-mail, jakie uda im się zdobyć. Treść wiadomości najczęściej informuje o tym, że doszło do włamania na konto i należy szybko zareagować, klikając na podany odnośnik, czyli link.

RODZAJE PHISHINGU

Wyróżnia się zarówno klasyczne ataki phishingowe z wykorzystaniem poczty elektronicznej czy wiadomości SMS, jak i bardziej wyszukane odmiany, takie jak: spear phishing, whaling, vishing czy smishing. Wszystkim przyświeca jednak jeden cel – **ukraść dane użytkownika**.

SPEAR PHISHING – to atak ukierunkowany na konkretną grupę osób lub typ osób, np. administratorów systemu firmy. Personalizacja wiadomości e-mail wywołuje u użytkownika wrażenie, że zna adresata – prywatną osobę bądź instytucję. Treść takich wiadomości odwołuje się do osobistych informacji czy wspólnego znajomego. Podszywanie się pod znajomych ma na celu np. wytudzenie hasła.

WHALING – to jeszcze precyzyjniejszy rodzaj ataku phishingowego, ponieważ celem ataków są dyrektorzy generalni, dyrektorzy finansowi i wszyscy inni dyrektorzy w branży lub konkretnej firmie. Whalingowa wiadomość e-mail może zawierać informację, że dana

i trzeba natychmiast zadzwonić pod podany numer. Haker prosi o weryfikację numeru konta bankowego, SSN itd. Kiedy otrzyma te informacje, przejmuje kontrolę nad kontem bankowym.

VISHING – to kradzież wrażliwych danych osobowych lub firmowych. Ten rodzaj ataku jest przeprowadzany za pośrednictwem połączenia głosowego. Typowy atak vishingowy to telefon od osoby podającej się za przedstawiciela firmy np. Microsoft, który informuje, że na komputerze użytkownika wykryto wirus. Ofiara jest proszona o podanie danych karty kredytowej, aby oszust mógł zainstalować zaktualizowaną wersję programu antywirusowego na jego komputerze. Od tej pory haker posiada wszystkie dane karty kredytowej ofiary. A w dodatku – nakłonił ją do zainstalowania złośliwego oprogramowania na jej komputerze, które wykradnie np. dane dostępu do konta bankowego.

PAMIĘTAJ

Nie klikaj w podejrzane linki. Sprawdzaj nagłówki wiadomości mailowych i adresy e-mail. Zanim wpiszesz swoje dane na stronie www, dokładnie sprawdź jej adres URL. Sprawdź czy adres nie zawiera np. dodatkowych liter czy cyfr.

OSZUSTWO

NA MONTERA

► **Seniorka z dzielnicy Ochota w Warszawie - kupiła nową kuchenkę z dowozem i montażem: 1000 zł + 70 zł. Przywieziono kuchenkę zgodnie z umową, a następnego dnia przyszedł mężczyzna - delegowany przez sklep - aby ją zamontować. Po wstępnych oględzinach stwierdził, że nie może tego zrobić - bo kuchenka ma za krótki wąż. Powiedział, że musi dokupić potrzebny element w odpowiednim rozmiarze i wróci z nim na drugi dzień. Tak się stało, sprzęt został zamontowany... a usługa wyceniona na 300 zł.**

Kiedy klientka zapytała, dlaczego – bez wcześniejszego ostrzeżenia – musi ponieść znacznie wyższe koszty... usłyszała tylko, że „tak musi być”. Seniorka dopłaciła, a mężczyzna zabrał krótki wąż i wyszedł. Bohaterka tej historii poczuła się bezradna i oszukana – bo zapłaciła za kuchenkę z montażem, a później musiała dopłacić jeszcze 30% jej wartości.

To nie był odosobniony przypadek. Inna seniorka – tym razem z Krakowa - też kupiła lodówkę z wniesieniem i montażem. Kiedy ją przywieziono okazało się, że musi dopłacić za wniesienie - bo nie ma windy, a wcześniej tego nie zgłosiła. Problem w tym, że nikt nie pytał: na którym mieszka piętrze i czy ma windę.

Uważaj na nieuczciwe sklepy i monterów!

PAMIĘTAJ

- Kupując sprzęt – szczególnie ustal warunki dostawy i montażu.
- Dopytaj o wszelkie ukryte koszty i upewnij się u kierownika, że cena nie ulegnie zmianie.
- Miej wszystko na fakturze i zachowaj pisemne potwierdzenie.
- Zapisz: dzień, godzinę, nazwisko i numer telefonu sprzedawcy.
- Przy montażu, miej przy sobie: fakturę, gwarancję i numer do sklepu, aby - w razie problemów - od razu zgłosić próbę nadużycia.
- Nie daj się zastraszyć słowami: „Jak Pani nie dopłaci, to zostanie pani bez kuchenki czy lodówki.”
- Nie daj się oszukać słowami: „Wszyscy wiedzą, że dopłaca się za wniesienie po schodach czy za dłuższy przewód.”
- Wszelkie: faktury, gwarancje, numery do sklepów i serwisu – trzymaj: w domu, w teczce, w jednym miejscu, znanym rodzinie.

OSZUSTWO

NA ZEPSUTY TELEFON

► Jak to się stało, że 72 latka z Wrocławia straciła ponad 15 tys. złotych? Kobieta padła ofiarą oszustwa – złodzieje podszywali się pod jej córkę. Nieostrożna seniorka uwierzyła, że kwoty – które podawane były w wiadomościach – potrzebne są pilnie na opłacenie rachunków i że zwrot otrzyma za kilka dni. Przesłany sprytnie sprawdzali stopniowo: na ile mogą sobie pozwolić i w efekcie, dostali całkiem pokaźną sumę pieniędzy. A zaczęło od prośby wysłanej z nieznanego numeru przez WhatsApp.

„Mamo rozbił mi się telefon. Nie mogę zapłacić rachunków, a to pilne - bo będę miała problemy. Czy możesz mi pomóc?” Kobieta zdecydowała się odpowiedzieć i dowiedziała, że „córka” pisze z zastępczego urządzenia, które też nie jest w najlepszej kondycji. Osoba podająca się za członka rodziny - twierdziła, że nie może zadzwonić... i że musi wyjechać - gdy seniorka zaproponowała, że prześle jej stary telefon. Upierała się natomiast, że musi wykonać kilka przelewów - a nie może w tej sytuacji zalogować się do swojego banku. Kobieta zgodziła się wesprzeć potrzebującą... „Córka” wysyłała po kolei numery kont i kwoty: dwa, trzy, dziewięć tysięcy złotych - każda wiadomość kończyła się podziękowaniami i obietnicą, że wszystko zostanie zwrócone.

„Bateria mi pada. Normalnym standardowym przelewem to wyślij. Dziękuję, Kocham cię mocno...” - zakończyła oszustka.

Dopiero następnego dnia, gdy zadzwoniła prawdziwa córka - ze starego, czyli prawdziwego numeru telefonu - 72 latka zorientowała się, że oddała swoje oszczędności przestępcom.

Metoda: „na wnuczka”, „na syna”, „na córkę” i innych członków rodziny lub przyjaciół - to jeden najpopularniejszych wśród oszustów sposobów na wyłudzenie pieniędzy od osób starszych. Mimo wielu kampanii i informacji na ten temat - seniorzy wciąż dają się oszukać. Policja radzi, żeby nie dać się emocjom i pamiętać o tym, że nigdy nie wiemy: kto jest po drugiej stronie...? Dlatego warto pamiętać o kilku zasadach:

PAMIĘTAJ

- nie wykonuj ślepo poleceń
- nie daj sobie wmówić, że jest mało czasu
- rozłącz się i weź kilka głębokich wdechów
- zawsze zweryfikuj – potwierdź opisaną sytuację
- powiadom najbliższych o zdarzeniu

OSZUSTWO

NA DOFINANSOWANIE

Zakupy przez internet są już naszą codziennością. Zamawiamy w sieci praktycznie wszystko – ze względu na często niższe ceny w porównaniu do sklepów stacjonarnych. Oszuści zdają sobie z tego sprawę i skutecznie to wykorzystują. Jednym z nowych sposobów działania cyberprzestępców jest oszustwo na dofinansowanie lub refundację.

JAK DZIAŁAJĄ OSZUŚCI?

Przeoglądasz internet i nagle Twoją uwagę przyciąga reklama kolagenu, plastra odchudzającego, witamin, suplementów diety itp. Widzisz, że to naprawdę dobra okazja cenowa i prędko decydujesz się na zakup. Płacisz i kilka dni później puka do Twoich drzwi kurier z zamówionym towarem. Nie otrzymujesz jednak żadnej instrukcji obsługi czy ulotki do niego. Nie przejmujesz się tym i zaczynasz używać produktu. Jednak po jakimś czasie – nawet do 2 lat – dzwonią do Ciebie przedsta-

wiciele firmy, z której zamówiłeś towar z informacją, że jeżeli nie zamówisz kolejnego produktu od nich – otrzymasz karę w wysokości nawet 1200 zł. Tłumaczą się tym, że poprzedni zakup był dofinansowany i teraz to dofinansowanie trzeba zwrócić, bo nie wykupiłeś całej kuracji. Dodają także, że kupując – podpisałeś regulamin i tym samym zgodziłeś się na takie warunki. Przedstawiciele firmy mogą tłumaczyć się także, że to zagraniczna firma i że cała ta sytuacja to wina producenta, a oni chcą tylko pomóc w rozwiązaniu problemów. Co się dzieje, jak zażadasz regulaminu, rzekomo podpisanego przy pierwszym zakupie, do wglądu? Cena nagle spada... Najpierw 600 zł, później 400 zł, 250 zł i niżej. Często zdarza się, że taka firma ma ustawione lub kupione pozytywne komentarze i opinie na przeróżnych portalach, które mają jeszcze bardziej uwiarygodnić ten cały proceder. Mogą się zdarzyć również negatywne komentarze od innych oszukanych osób i już wtedy powinniśmy mieć pewność, że padliśmy ofiarą oszustów:

„Właśnie odebrałam przesyłkę za pobraniem o wartości 180 zł, a w niej tabletki xxx do kupienia za 12 zł oraz maść xxx do kupienia za 30 zł. Wczoraj zadzwoniła Pani, która poinformowała mnie, że prawie rok temu rozpoczęłam kurację i jej nie ukończyłam, a NFZ sprawdza i jeżeli nie wykupię zestawu kończącego za 180 zł, to będę musiała zwrócić refundację o wartości ok. 470 zł. Nie kupowałam pierwszego zestawu. (...) Teraz z firmą brak kontaktu. Miała otrzymać wizytówkę, ale jej nadal nie mam. Dałam się naciągnąć oszustom...”

„Jedno wielkie oszustwo! Zgłaszam na policję! Kupiłam jeden produkt, a później drugi. Z trzeciego zrezygnowałam, jak ktoś do mnie dzwonił. Mówiłam, że dziękuję i że już więcej nie kupię. Po 1,5 roku dzwoni do mnie jakaś Pani, że muszę kupić trzeci produkt za 250 zł (a już po drugim razie mówiłam, że już więcej nie chcę). Pani powiedziała, że muszę kupić, bo będę musiała wyrównać wartość produktu, bo rzekomo oni mi go dofinansowali. (...) Telefonu oczywiście nie odbierają więc zgłaszam na policję.”

OSZUSTWO

NA URZĄD PATENTOWY

Rośnie liczba przypadków prób wyłudzenia pieniędzy od firm, które rozpoczęły proces rejestracji znaków towarowych w Urzędzie Patentowym RP. Oszuści rozsyłają decyzje wyglądające na wiarygodne i na ich podstawie wyłudniają opłaty za ochronę znaków towarowych i wynalazków. W fałszywych dokumentach widnieje informacja, że należy uiścić opłatę – najczęściej w kwocie kilkuset euro – aby dokończyć proces. W decyzji wymieniane są nazwiska osób, która faktycznie pracują w tym urzędzie. Oszustwo polegające na wyłudzeniu środków finansowych od firm, które rejestrują swoje znaki towarowe w Urzędzie Patentowym RP, trwa już od kilku lat, ale w 2021 roku odnotowano jego natężenie. Wtedy zgłoszono 227 takich przypadków, natomiast w 2022 roku tylko do początku lutego było ich już 153. Urząd Patentowy RP w celu zapobiegania wyłudzeniom środków pieniężnych w grudniu 2021 r. wprowadził dodatkowe zabezpieczenie w postaci opatrywania wydawanych przez Urząd Patentowy RP decyzji o udzieleniu prawa wyłącznego kodem QR pozwalającym na zweryfikowanie autentyczności korespondencji.

PAMIĘTAJ

Bądź ostrożny i wnikliwie sprawdzaj korespondencje urzędowe. Zanim dokonasz jakiegokolwiek opłaty na rzecz Urzędu Patentowego RP, sprawdź dokładnie, czy wpłacasz pieniądze na właściwy numer konta. W razie wątpliwości skontaktuj się z Centrum Informacji o Ochronie Własności Przemysłowej. Nie zapomnij, że Urząd Patentowy RP posiada jeden numer rachunku bankowego oraz nie pobiera opłat w walucie innej niż polski złoty. Ponadto termin na wniesienie opłaty za pierwszy okres ochrony wynosi 3 miesiące od daty doręczenia decyzji. Z kolei świadectwo ochronne zostaje przesyłane dopiero po wniesieniu opłat i wpisaniu prawa do właściwego rejestru. W związku z tym nie ma możliwości jednoczesnego otrzymania decyzji o udzieleniu prawa ochronnego i świadectwa ochronnego. Pamiętaj również, że Urząd Patentowy nie dokonuje „migracji” znaków towarowych, nie wydaje świadectw ochronnych „na drugi 10-letni okres ochronny”, ani też „świadectw przeniesienia prawa”.

JAK DZIAŁAJĄ OSZUŚCI?

Cyberprzestępcy wysyłają fałszywe decyzje lub upomnienia wzywające do wniesienia opłaty za udzielenie ochrony, przy czym żądane kwoty określone są w walucie euro, a numery rachunków bankowych wskazują, iż konta bankowe zostały założone za granicą, najczęściej w Niemczech. Dodatkowo do fałszywych decyzji i upomnień dołączane są także pisma wzorowane na wydawanych przez Urząd Patentowy RP dokumentach potwierdzających udzielenie prawa ochronnego na znak towarowy (świadectwach ochronnych). Te wszystkie dane wprowadzają w błąd nieświadomą ofiarę i są jedynie próbą wyłudzenia znacznych kwot pieniędzy.

OSZUSTWO

NA ZNAK TOWAROWY

Jesteś przedsiębiorcą, prowadzisz firmę lub jesteś autorem znaku towarowego? Uważaj na oszustów! Dostajemy informacje i skargi związane z zupełnie nowym rodzajem oszustw polegającym na kradzieży

Twojego znaku towarowego. Oszustom zależy na nawiązaniu współpracy z Twoją firmą, a gdy już się to stanie zaczynają wprowadzać swój plan w życie. Zastrzegają Twój znak towarowy na swoją korzyść w Urzędzie Patentowym RP, a Ty zostajesz bez prawa do używania go. Powiedzenie „mówiły jaskółki, że niedobre są spółki” w tym przypadku jak najbardziej ma swoje odzwierciedlenie...

JAK DZIAŁAJĄ OSZUŚCI?

Wszystko zaczyna się od wystania wiadomości e-mail na służbową pocztę lub rozmowy telefonicznej z propozycją współpracy od pewnej firmy X. Na pierwszy rzut oka wszystko wygląda dobrze. Przedstawiciel zainteresowanej kolaboracją firmy jest miły i zależy mu na nawiązaniu długofalowej relacji. Mówi, że słyszał o Twojej firmie wiele dobrego, a sam projekt jest mu bardzo bliski, dlatego chce pomóc w realizacji przed-

sięwzięcia. Przedstawiasz mu ideę całego projektu, a on jest nią jeszcze bardziej zachwycony i nalega na szybkie nawiązanie współpracy. Zgadzasz się na to i tym samym podpisujecie wszystkie dokumenty i po-

rozumienia. Na początku wszystko przebiega bardzo dobrze. W trakcie pojawiają się pomysły na grafiki i slogany związane z danym projektem czy kampanią. Ostatecznie jednak realizujecie Twój własny, autorski program. Dodatkowo przedstawiciel firmy X każdą rzecz z Tobą konsultuje. Jednak, gdy wszystko jest już gotowe – łącznie z hasłem, plakata-
mi i logo akcji, okazuje się, że żadnej z tych rzeczy nie możesz użyć, ponieważ została zastrzeżona. I to przez Twojego „wspólnika”. Za Twoimi plecami zgłosił on do Urzędu Patentowego RP Twój znak towarowy – i to na swoją rzecz! A samo zgłoszenie

oczywiście nastąpiło bez Twojej wiedzy. W taki właśnie sposób padłeś ofiarą oszustwa. Przedstawiciel firmy X wykorzystał Twój projekt dla własnych korzyści. A ty od tej pory nie możesz postugiwać się swoimi autorskimi pomysłami (plakatem, logo, hasłem itp.).

PAMIĘTAJ

Stosuj zasadę ograniczonego zaufania. Zanim podpiszesz jakąkolwiek umowę czy dokument – dobrze poznaj firmę i jej przedstawicieli. Nie daj się złapać na miłe słówka i komplementy. Tu chodzi o Twoją firmę! Zanim nawiążesz współpracę - poczytaj opinie, popytaj rodzinę, znajomych. Jeżeli jesteś autorem projektu, hasła, kampanii, programu, logotypu itp. to nie pozwalaj na dostęp do nich osobom trzecim. A najlepiej je jak najszybciej zastrzeż w Urzędzie Patentowym RP, zanim oszust zrobi to za Ciebie.

OSZUSTWO NA FIRMY MEDYCZNE

Przedstawiciele firm medycznych oferują seniorom szybki i łatwy dostęp do lekarzy, ale za horrendalne pieniądze. Seniorzy, którzy im uwierzą, a nie mają funduszy na pakiet - biorą kredyt. Po czym zostają bez lekarzy i z długami. Tak właśnie działa oszustwo na firmy medyczne. Nieuczciwe praktyki oparte są na obietnicach związanych z pakietami medycznymi i dostępem do lekarzy specjalistów. Osoby starsze, które decydują się skorzystać z pozornie atrakcyjnej oferty leczenia, narażają się na poważne problemy finansowe.

JAK DZIAŁAJĄ OSZUŚCI?

Oszuści często obierają sobie za cel osoby starsze i samotne. Dzwonią do seniora z propozycją bezpłatnego badania, następnie przeprowadzają rzeczowy wywiad i rozmowę o stanie zdrowia, aż wreszcie – składają atrakcyjną ofertę pakietu medycznego z dostępem do wielu specjalistów. Niekiedy nawet udaje się seniorowi umówić na kilka wizyt, ale potem firma zapada się pod ziemię. Wraz z wszystkimi pieniędzmi i obietnicami. Przeszywający się pod przedstawicieli firmy medycznej, często wykorzystują zdenerwowanie klientów i podsuwają do podpisania umowy o pakiety medyczne, po czym udają się z nimi do pobliskiego banku, którego pracownicy „od ręki” udzielają wysokoprocentowych kredytów na pokrycie kosztów pakietu medycznego. Koszty takich pakietów medycznych zazwyczaj wahają się od kilku do nawet kilkunastu tysięcy złotych! Fatszywa klinika posiada pełną ofertę pakietów medycznych wraz z nielimitowanym dostępem do lekarzy specjalistów. Przedstawiciele zatrudniają takie osoby, po czym liczba zatrudnionych lekarzy, zakres ich specjalności oraz faktycznie realizowane usługi – nie odpowiadają tym określonym w pakietach i umowach. Oszuści niekiedy uruchamiają też call-center a za pomocą ulotek z zaproszeniem na bezpłatne badania – zachęcają seniorów do skorzystania z usług. Często organizują też w salach konferencyjnych oraz w klubach seniora spotkania, których głównym celem jest zawieranie umów na usługi medyczne. Pozyskaniem w ten sposób klientowi klinika wykonuje powierzchowne badania diagnostyczne, po czym informuje o poważnym stanie zdrowia i konieczności natychmiastowego podjęcia leczenia, którego brak może być niebezpieczny dla zdrowia. Z uwagi na oferowanie tego typu usług, liczba klientów spółki stale rośnie, a wraz z nią liczba poszkodowanych. Klienci dopiero w domu orientują się jaką umowę podpisali, w związku z czym większość z nich podejmuje próbę odstąpienia od nich. Nietrudno się jednak domyślić, że oświadczenia o odstąpieniu od umowy nie są uznawane, a klienci są zbywani lub ich wnioski są odrzucane na podstawie opracowanego wcześniej szablonu.

PAMIĘTAJ

Nie podejmuj decyzji pod wpływem impulsu. Czytaj dokładnie wszystkie dokumenty, które zamierzasz podpisać. Jeśli odebrałeś podejrzany telefon – zweryfikuj wiarygodność podanych informacji dotyczących oferty opieki medycznej. Pracownicy służb zdrowia nie dzwonią do potencjalnych pacjentów w celu umówienia na zabiegi bez wcześniejszego dostarczenia im skierowania na takie usługi medyczne.

OSZUSTWO NA BLIK

BLIK to metoda płatności, dzięki której szybko i łatwo zapłacisz w sklepie i przez internet, a dodatkowo wpłacisz i wypłacisz gotówkę. Z BLIKiem możesz też natychmiastowo rozliczyć się ze znajomym, używając tylko jego numeru telefonu. Do płatności BLIKiem nie potrzebujesz karty płatniczej ani portfela. Choć BLIK jest bezpiecznym środkiem płatności, to bardzo często zachęca oszustów do korzystania z niego w celu wyłudzenia pieniędzy. Oszustwo na BLIK polega więc na wyłudzeniu kodu do płatności, najczęściej z wykorzystaniem komunikatorów bądź kont w serwisach społecznościowych. Cyberprzestępca kontaktuje się z potencjalną ofiarą i podszywając się pod członka rodziny lub znajomego prosi o pilną pożyczkę. Aby zrealizować swój cel, namawia do wygenerowania kodu płatności telefonem, a następnie przestania go.

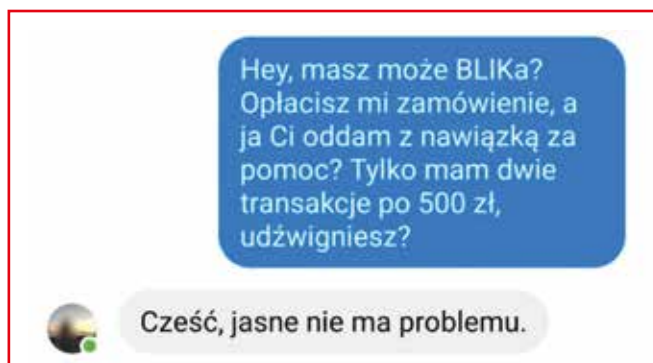
JAK DZIAŁAJĄ OSZUŚCI?

Jest kilka schematów działania cyberprzestępców:

NA PRACOWNIKA BANKU – oszust podający się za pracownika banku kontaktuje się z ofiarą. W rozmowie telefonicznej informuje, że wykryto próbę zaciągnięcia zobowiązania na rachunek tej osoby. Aby potwierdzić tożsamość klienta, prosi o podanie informacji dotyczących stanu rachunku, wysokości zgromadzonych środków itp. Nieświadoma ofiara udziela wszystkich informacji. Następnie przestępca prosi o wygenerowanie kodu BLIK, który pomoże w zdemaskowaniu oszusta. Kod ten służy jej np. do wybrania pieniędzy z bankomatu.

NA POŻYCZKĘ – przestępca włamuje się na konto w mediach społecznościowych rodziny ofiary. Píše, że potrzebuje pilnej pożyczki na niewielką kwotę i wygenerowanie kodu BLIK, a pieniądze obiecuje zwrócić za kilka dni.

NA KRADZIEŻ LUB ZGUBIENIE PORTFELA – oszust kontaktuje się z ofiarą i przekonuje, że zgubił portfel lub został mu skradziony, a potrzebuje gotówki. Przekonuje, że sprawa jest pilna, bo musi za coś zapłacić. W takich okolicznościach trzeba działać szybko, a w grę wchodzi również emocje, dlatego ofiara nie weryfikuje tożsamości ani okoliczności osoby kontaktującej się z nią.

Cześć, jasne nie ma problemu.

ZAKUP NA OLX – ofiara wystawia na OLX produkt do sprzedaży i dostaje w aplikacji WhatsApp/Messenger/Facebook wiadomość od oszusta, który podszywa się pod potencjalnego klienta. Píše, że chciałby kupić produkt przez InPost. Ofiara odpisuje, że nie ma problemu i po chwili otrzymuje odpowiedź, że klient zaraz zapłaci. Po kilku minutach przychodzi SMS od InPost z linkiem do potwierdzenia. Ofiara klika w odnośnik i przechodzi na stronę firmy kurierskiej. Aby otrzymać pieniądze, ofiara musi wpisać dane karty bankowej, na którą wpłyną środki. W kolejnym oknie pojawia się już tylko prośba o wpisanie kodu BLIK i potwierdzenie wypłaty.

PAMIĘTAJ

Kiedy ktoś prosi Cię o kod BLIK - nie działaj pochopnie! Najlepiej zadzwoń do tej osoby i się upewnij, że to właśnie ona go potrzebuje, a nie oszust. Zawsze sprawdzaj, komu wysyłasz kody do płatności mobilnych. Nigdy nie przekazuj pieniędzy obcym osobom. Nie podawaj szczegółowych danych przez telefon, nawet kiedy bank rzekomo ich wymaga (pracownicy banku i tak mają je w systemie). Przed potwierdzeniem transakcji BLIK sprawdź kilka razy, ile wynosi kwota i do kogo ona trafi. Nie klikaj w linki otrzymywane od nieznanym numerów. Przed zalogowaniem się na konto w banku, dwa razy upewnij się, że adres strony jest właściwy.

OSZUSTWO NA FOTOWOLTAIKĘ

W związku z ogromnym zainteresowaniem fotowoltaiką pojawiają się też doniesienia o oszustwach, których ofiarami są osoby rozważające zakup paneli fotowoltaicznych. Obecnie na rynku można znaleźć przedsiębiorstwa, które doradzają i montują tego typu urządzenia. Niestety wśród rzetelnych firm mogą znaleźć się także te nieuczciwe. Oszuści mogą próbować skłonić nas do zawarcia umowy, która przyniesie nam niekorzystne efekty jak np. zamontowanie dużo większej instalacji uniemożliwiającej późniejszy montaż klimatyzacji czy elektrycznego źródła ogrzewania. Często to strata pieniędzy, zaciągnięcie zobowiązania celem pokrycia kosztów zakupu, który nie zostanie zrealizowany, a także przekazanie danych osobowych, które mogą być wykorzystane przez przestępców. Naszą czujność powinna wzbudzić chęć szybkiego podpisania umowy, przewidziany błyskawiczny montaż instalacji oraz korzystniejsza oferta niż u innych wykonawców. Należy pamiętać, że wszystkie przestępstwa mają wspólny mianownik – pieniądze. Potencjalny klient jest narażony na wyłudzenie znacznych kwot z przeznaczeniem na zaliczkę na poczet realizacji inwestycji, do której

w efekcie może nie dojść. Oszuści najczęściej używają argumentów cenowych, aby zwabić ofiarę i wzbudzić zaufanie. Pamiętajmy, że oferty znacznie tańsze od konkurencyjnych mogą, a nawet powinny wzbudzić w nas podejrzenia. Zdarza się również, że wybrany wykonawca namawia nas do zaciągania kredytów lub pobiera wysokie zaliczki, po czym znika z pieniędzmi, nie realizując zlecenia. Kolejną nieuczciwą praktyką jest proponowanie klientom usługi w postaci płatnego audytu nieruchomości przed montażem paneli, podczas gdy takiej inspekcji dokonuje się nieodpłatnie.

JAK DZIAŁAJĄ OSZUŚCI?

Przed podpisaniem umowy należy sprawdzić wiarygodność firmy i opinie na jej temat. Negatywne komentarze czy niekompletne informacje na stronie internetowej powinny wzbudzić naszą czujność. Warto pamiętać, że o wiarygodności przedsiębiorstwa w dużej mierze świadczą udane realizacje. Wykonawca powinien zapewniać kompleksową usługę, która zawiera wykonanie audytu, wybór najlepszych rozwiązań, zakup i dostarczenie niezbędnych elementów oraz montaż instalacji PV. Należy także zweryfikować czy firma montująca instalacje posiada certyfikaty potwierdzające kwalifikacje instalatorów OZE oraz polisę OC związaną z wykonywanymi usługami. Realizacja inwestycji fotowoltaicznej powinna także podlegać ubezpieczeniu, a wykonawca powinien udzielać gwarancji na swoje usługi.

PAMIĘTAJ

Stosuj zasadę ograniczonego zaufania! Bez względu na to, jak korzystnie brzmi oferta w ustach konsultanta, zanim zdecydujesz się na podpisanie umowy, dokładnie prześwietl całą firmę. Poproś o pomoc dzieci, wnuki bądź znajomych.

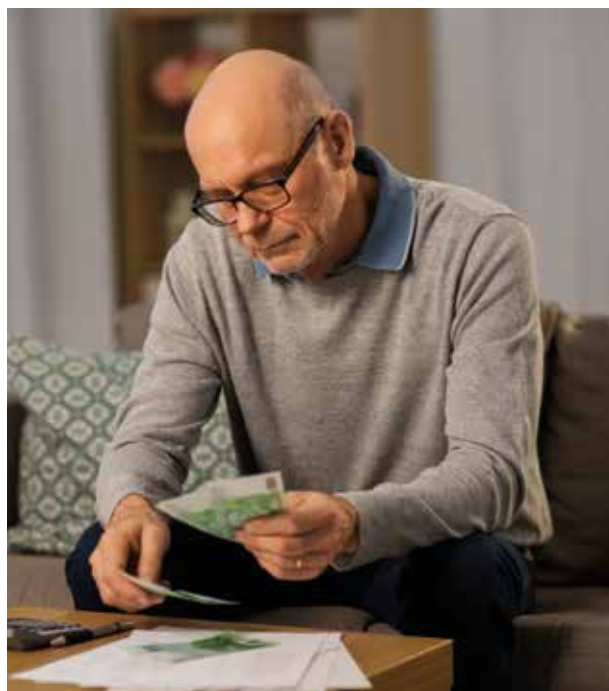

OSZUSTWO

NA 14 EMERYTURĘ

25 sierpnia na konta emerytów trafiły 14 emerytury, a oszuści nie śpią i cały czas wymyślają nowe metody na wyłudzenie danych osobowych czy bankowych. Okazją do oszustwa stała się dla nich także wypłata dodatkowego świadczenia. Zaczęli podejmować próby wykorzystania tej sytuacji i oszukania seniorów np. pod pretekstem pomocy przy wypełnianiu wniosku - wyłudniają dane wrażliwe i pieniądze. Pamiętajmy, że oferta pomocy w wypełnieniu wniosku, żądanie danych osobowych lub bankowych powinna być sygnałem ostrzegawczym. Pracownicy ZUS nie składają telefonicznych i osobistych propozycji pomocy płatnego czy też darmowego wypełnienia wniosku. Nie odwiedzają emerytów i rencistów w ich domach. Seniorzy mogą spodziewać się takiej wizyty tylko w dwóch przypadkach, ale zawsze wcześniej są o niej informowani. W pierwszym przypadku - z okazji jubileuszu ukończenia 100 urodzin, w drugim - gdy ubiegają się np. o rentę z tytułu niezdolności do pracy, czy świadczenie uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, a ich stan zdrowia nie pozwala na przeprowadzenie badania w placówce ZUS.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych przypomina, że żeby otrzymać świadczenie, nie trzeba wypełniać żadnych dokumentów! Bo wypłata 14. emerytury odbywa się z automatu. Otrzyma ją każdy, kogo podstawowa emerytura lub renta nie przekracza 4188,44 zł brutto. „Czternasta emerytura będzie wypłacana z urzędu, czyli nie jest konieczne składanie żadnego wniosku w tym zakresie. Pragnę podkreślić to bardzo wyraźnie i uczulić na wszelkie próby oszustwa. Nikt nie ma prawa żądać od emerytów i rencistów wypełniania żadnych formularzy, wniosków, wysyłania żadnych smsów czy jakichkolwiek innych czynności” – powiedziała Minister Rodziny i Polityki Społecznej Marlena Małaż.

JAK DZIAŁAJĄ OSZUŚCI?

Oszuści podają się za urzędników ZUS-u i wmawiają seniorom, że przyszedł czas na pomoc w wypełnieniu formalności związanych z 14 emeryturą. A następnie okradają. Jest to nowy sposób oszustów na wykorzystanie łatwości seniorów.

PAMIĘTAJ

Nie trzeba składać żadnych wniosków, by otrzymać 14 emeryturę. Świadczenie jest wypłacane z urzędu. Ostrzegaj swoich bliskich seniorów przed oszustami. Pieniądze w ramach 14 emerytury są wypłacane razem z emeryturą lub rentą, tą samą drogą. Nie wpuszczaj do domu nieznanym osobom. Jeżeli są to osoby, podające się np. za pracowników ZUS-u, to jak najszybciej zadzwoń do najbliższej placówki zakładu i zapytaj o zgodność danych. Jeżeli tożsamość takiej osoby budzi wątpliwości, to zawiadom Policję i najbliższą placówkę ZUS. Jeżeli ktokolwiek do nas zadzwoni i poprosi lub zażąda, żebyśmy przekazali pieniądze komukolwiek, lub je przelali – powinna nam się zapalić czerwona lampka! Już wtedy powinniśmy wiedzieć, że mamy do czynienia z oszustwem i że osoba, z którą rozmawiamy, to przestępca. W takiej sytuacji, kiedy już mamy podejrzenie, że rozmawiamy z przestępcą, powinniśmy się rozłączyć i jak najszybciej powiadomić o tym najbliższą jednostkę policji lub zadzwonić pod numer alarmowy 112.

OSZUSTWO

NA NIEZAPŁACONE RACHUNKI

Oszuści nieustannie wymyślają nowe metody, by wyciągnąć od nas pieniądze np. pod pozorem odłączenia energii elektrycznej, oczekują uregulowania należności. Falszywe powiadomienia SMS czy e-mail zawierają także komunikat o możliwości opłacenia należności bezpośrednio poprzez link, szybki przelew lub BLIK. Na pierwszy rzut oka wszystko wygląda jak zwykła wiadomość tekstowa wysłana od dostawcy energii elektrycznej/gazu/wody. Jej treść jest krótka, ale starannie przemyślana. Bo cyberprzestępcy już dawno odkryli, że skuteczność ich ataków zależy od samych ofiar i ich podatności na manipulację. Dlatego bardzo chętnie sięgają po metody socjotechniczne, które bazują na wywołaniu określonych emocji u odbiorcy - szczególnie silnego strachu. Ofiary widząc informację o nieopłaconych rachunkach, mogą wpadać w panikę, że nie będą mogły oświetlić domu, umyć się czy ugotować obiadu. Kwoty, które rzekomo mają zapłacić, są zazwyczaj bardzo niskie. A to sprawia, że odbiorca, chcąc mieć wszystko uregulowane, klika w niebezpieczny link i przez to nieświadomie infekuje swoje urządzenie złośliwym oprogramowaniem.

Przykładowa treść fałszywej wiadomości:

PGNiG: Informujemy, że w związku zadłużeniem na kwotę 15,45 zł na najbliższy dzień roboczy zleciliśmy odłączenie gazu. Ponadto informujemy, że PGNiG podjął już działania mające na celu uniemożliwienie dalszych oszustw za pomocą rozsyłanej korespondencji. (...)

Wiadomość
Dzisiaj, 16:06

PGE: na dzień 8.05 zaplanowano odłączenie energii elektrycznej!
Prosimy o uregulowanie należności 3.46 zł. Zapłać teraz na:
<https://cli.co/online-platnosc-pge>

Informujemy o niezapłaconym mandacie karym.

Dnia 12.04.2021 sprawa zostanie skierowana do sądu.
Kwota mandatowa: 10,00 PLN

Oplata: <https://karnemandaty.net/>

JAK DZIAŁAJĄ OSZUŚCI?

Oszuści podszywają się pod dostawców energii, gazu, wody itd. Wysyłają fałszywe wiadomości SMS lub e-mail z informacją o planowanym wyłączeniu prądu/wody/gazu w związku z rzekomo nieuregulowanymi płatnościami oraz linkiem do ich opłacenia. Nieświadoma i zaniepokojona ofiara klika w link, myśląc, że opłaca rachunki. Wówczas - bez naszej wiedzy i zgody - może zostać zainstalowane na naszym telefonie złośliwe oprogramowanie, które może wykraść np. dane logowania do bankowości mobilnej czy kart płatniczych. W konsekwencji, cyberprzestępcy mogą mieć dostęp do naszych kont bankowych, wykraść dane i pieniądze.

PAMIĘTAJ

Bądź ostrożny, nie daj się zwodzić na sprawdzone i wyszukane metody oszustów. Zachowaj czujność przy wszelkich transakcjach, z jakimi spotykasz się na co dzień i dbaj o swoje dane. Nie otwieraj podejrzanych linków. Jeżeli nie jesteś pewien, kto jest nadawcą wiadomości – zweryfikuj to, zanim podejmiesz jakiegokolwiek działanie. Gdy otrzymasz podejrzaną wiadomość – jak najszybciej skontaktuj się z infolinią lub z prawdziwym nadawcą i wyjaśnij sprawę. Jeżeli jednak nie korzystasz z usług firmy, pod którą podszywają się oszuści, od razu usuń wiadomość. Pamiętaj, że jeden błąd może nas kosztować naprawdę dużo.

OSZUSTWO

NA PACZKĘ, KURIERA I FIRMY KURIERSKIE

Oszuści coraz chętniej podszywają się pod firmy kurierskie i wysyłają SMS-y z informacją o konieczności dopłaty do przesyłki. Zazwyczaj kwota, jaką należy wpłacić, jest niewielka, a w samej wiadomości podany jest link, który przekierowuje potencjalną ofiarę na stronę łudząco podobną do strony banku lub operatora płatności. Nieświadoma ofiara wprowadza wrażliwe dane dotyczące konta, takie jak: login czy hasło i umożliwia tym samym przechwycenie ich przez oszusta. Warto dodać, że ten typ oszustwa często pojawia się w okresach świątecznych, czyli wtedy, gdy składamy najwięcej zamówień.

JAK DZIAŁAJĄ OSZUŚCI?

Oszustwo na paczkę/kuriera/firmę kurierską w każdym przypadku wygląda podobnie, ale schematy działania są dwa. Pierwszy scenariusz opiera się na masowym wysłaniu grupie potencjalnych ofiar wiadomości SMS z informacją o nieudanej próbie dostarczenia paczki. W treści wiadomości SMS znajduje się link, który przekierowuje na stronę założoną przez oszusta. Jeśli ofiara faktycznie zamawiała paczkę, to może łatwo złapać się na taką informację i kliknąć w przesłany przez przestępców link. Zwykle istnieje konieczność dopłacenia za przesyłkę. Jest to oczywista próba wyłudzenia wrażliwych danych, w tym loginu i hasła do logowania w bankowości internetowej. Przestępcy również wskazują na konieczność instalowania „aplikacji”, która w rzeczywistości jest złośliwym oprogramowaniem. W drugim scenariuszu – kurier zjawia się u nas i informuje, że ma dla nas paczkę zamówioną za pobraniem. Najczęściej na koszt kilkuset złotych. Na paczce jest nasze imię, nazwisko i adres. Nadawcą jest firma „Y”, której nie znamy i w której nic nigdy nie zamawialiśmy. Kurier oświadcza, że jego zadaniem jest tylko dostarczenie paczki i pobranie pieniędzy, ale skoro mamy wątpliwości, można je wyjaśnić od ręki telefonicznie. Pyta, czy może zadzwonić od nas do firmy i wyjaśnić sytuację. My wpuszczamy kuriera do domu i udostępniamy nasz telefon. Kieruje nami chęć jak najszybszego wyjaśnienia sprawy. Kurier dzwoni (przeważnie ok. 1 minuty) i tylko pozornie sprawdza w firmie, czy nie zaistniała pomyłka. Informuje nas, że faktycznie jest to błąd, po czym przeprosza i wychodzi. Po miesiącu przychodzi rachunek telefoniczny nawet na kilkadziesiąt tysięcy złotych. Jak to możliwe? Kurier wykręcił numer telefonu stacjonarnego, który jest zainstalowany gdzieś w wynajętym mieszkaniu, najczęściej na fałszywą umowę. W tym właśnie mieszkaniu stoi małe niepozorne urządzenie, które natychmiast dokonuje przekierowań, jak się tylko do niego dodzwonisz.

Paczka na podany adres jest droższa. Prosimy o dopłatę 1.79 (PLN).
Brak wpłaty oznacza anulowanie zamówienia –
dh1sms-info.eu/zamowienie3129

Twoja paczka została wstrzymana z tytułu niedopłaty 2.50 PLN
Przepraszamy za utrudnienia.
Prosimy uregulować należność:
<https://tinyurl.com/2f4twzat>

PAMIĘTAJ

Nigdy nie klikaj linków przesłanych w wiadomościach SMS. Szczególnie gdy wzbudzają w Tobie chociaż cię wątpliwości. Nie instaluj nieznanymi aplikacji na telefonie lub innym urządzeniu, za pomocą którego korzystasz z bankowości mobilnej. Nigdy nie podawaj haseł, PIN-ów ani kodów dostępu na stronach, do których link przyszedł w wiadomości SMS. Nie wykonuj transakcji, gdy cokolwiek wzbudza Twoje wątpliwości. Nie przyjmuj paczek od podejrzanych firm. Nie pozwalaj korzystać z telefonu nieznanym.

OSZUSTWO NA WNUCZKA

Dla seniorów rodzina jest najważniejsza, dlatego oszustwa związane z nią są najpopularniejsze. Pomimo wielu kampanii społecznych i ostrzeżeń ze strony policji czy mediów, seniorzy wciąż dają się nabrać na „wnuczka”. Oszuści podszywają się pod kogoś zaufanego, np. członka rodziny. Ich celem jest wyłudzenie pieniędzy

PAMIĘTAJ

Nie ufaj osobom, które telefonicznie podają się za krewnych lub przyjaciół i nigdy nie przekazuj pieniędzy osobom, których nie znasz. Zawsze po otrzymaniu podobnego jak powyżej telefonu zadzwoń do wnuczka lub krewnego, żeby potwierdzić informację. Jeśli to możliwe – spotkaj się z nim. Jeśli nie rozpoznasz głosu, odłóż słuchawkę – oszuści wywierają silny nacisk i presję, mają doświadczenie w manipulowaniu ludźmi, więc im szybciej zakończysz rozmowę, tym lepiej. Jeśli masz przekazać pieniądze komuś z rodziny, rób to tylko osobiście – bardzo charakterystyczne dla oszustw „na wnuczka” jest przysyłanie pośrednika, który ma odebrać pieniądze. Nie dawaj gotówki ani cennych rzeczy w ręce kogoś, kogo nie znasz. Odbierając telefon z prośbą o pieniądze, nigdy nie mów, ile masz gotówki i staraj się nie udzielać żadnych informacji osobistych. O całej sprawie powiadom Policję.

lub kradzież innych wartości, np. sprzętu, biżuterii, dokumentów czy danych. Oszust podszywający się pod kogoś bliskiego, mówi, że miał wypadek i może trafić do więzienia. Jeśli jednak wpłaci kaucję w wysokości kilku lub kilkunastu tysięcy złotych, to zostanie zwolniony. Bywa też, że oszust dzwoni do starszej osoby w imieniu rzekomego wnuczka lub innego członka rodziny i prosi o szybką pożyczkę. Jeśli ofiara nie będzie dopytywać, to przestępca umawia się na odbiór pieniędzy.

JAK DZIAŁAJĄ OSZUŚCI?

Choć najczęściej używa się określenia na wnuczka, oszust może podszyć się także pod innego członka rodziny lub nawet bliskiego znajomego. Scenariusze zazwyczaj wyglądają podobnie. Upatrzona ofiara (zazwyczaj osoba starsza lub samotna) odbiera telefon wykonany od rzekomego członka rodziny. Rozmówca, zapytany o zmieniony głos, tłumaczy się przeziębieniem, zmęczeniem. Prawdopodobnie nawet nie zna imienia osoby, pod którą się podszywa, dlatego nie przedstawia się, tylko mówi np. „to ja, babciu”. Podczas rozmowy szybko porusza temat pożyczki. Chodzi mu o jak najszybsze dostarczenie pieniędzy. Jako powód najczęściej podaje:

WYPADEK – złodziej opowiada historię o spowodowanym przez niego wypadku drogowym i mówi, że szybko potrzebuje pieniędzy, aby uniknąć konsekwencji.

INWESTYCJA – rzekomy wnuk przekonuje, że pilnie potrzebuje określonej kwoty na inwestycję, która wkrótce się zwróci z ogromnym zyskiem.

ZADŁUŻENIE – oszust mówi, że wziął pożyczkę, którą musi szybko spłacić, albo nie ma pieniędzy na ratę kredytu.

OPERACJA – podszywający się pod krewnego złodziej przekonuje, że musi poddać się poważnej operacji i natychmiast potrzebne są mu pieniądze na zabieg.

OKUP – oszust podszywa się pod wnuczka lub syna i twierdzi, że został porwany i potrzebuje pieniędzy na okup.

OSZUSTWO NA NOWOTWÓR

Schematy działania oszustów są przeróżne. Niektóre z nich opierają się na odczuwanych przez nas silnych emocjach w danym momencie, jak współczucie czy empatia. Wywołanie ich u ofiary może powodować, że będzie się ona kierowała tylko chęcią pomocy, przestanie myśleć racjonalnie i nie będzie działać ostrożnie. Oszuści to wiedzą i wykorzystują dobre serca takich osób. Oszustwo na nowotwór jest jednym z nowych sposobów na wyłudzenie danych osobowych oraz sporej ilości pieniędzy w internecie. Dlatego musimy być niezwykle czujni i nieufni, gdy pisze do nas nieznajomy i proponuje przekazanie sporej ilości pieniędzy.

JAK DZIAŁAJĄ OSZUŚCI?

Celem cyberprzestępców jest przede wszystkim wyłudzenie danych osobowych. To dzięki nim mogą w szybki i prosty sposób się wzbogacić - biorąc pożyczki lub zaciągając kredyty. Ich schemat działania zazwyczaj jest podobny - zakładają profile w mediach społecznościowych, które wyglądają bardzo wiarygodnie. Następnie piszą do wybranych przez siebie ofiar i informują, że mają raka gardła/żołądka itp. oraz fortunę, z którą nie wiedzą, co zrobić, bo nie mają rodziny

i przyjaciół. Niczego nieświadoma ofiara nie posiada się ze szczęścia. W końcu to właśnie ona została wybrana na odbiorcę wielkiego majątku. A, że ma dobre serce - to też chce pomóc „choremu”. Oszust informuje jednak, że zanim przekaże wielki majątek - musi poznać ofiarę. Tym samym prosi o szczegółowe dane osobowe, w tym także informacje o miejscu pracy, zarobkach, a nawet o skan dowodu osobistego. Ofiara podaje wszystkie informacje, licząc na to, że cały majątek zaraz będzie należał do niej. W konsekwencji podaje nie tylko swoje dane osobowe, ale również naraża się na to, że np. na jej konto zostaną zaciągnięte kredyty. Oszuści po uzyskaniu potrzebnych danych - zapadają się pod ziemię wraz z naszymi danymi. Znika profil, wiadomości, a później także... pieniądze z konta ofiary.

Przykładowa wiadomość od oszustów:

„Witaj. Przepraszam, że piszę tutaj, ale nie mam za dużo czasu. Nazywam się... i przez ponad 30 lat pracowałem we Francji na szacownym stanowisku. Niestety moje plany pokrzyżowała okropna choroba jaką jest rak prostaty. Mam spory majątek do przekazania, który przepadnie, jeżeli go ode mnie nie weźmiesz. Nie mam nikogo bliskiego, a zostało mi kilka dni życia. Dlatego wierzę, że jesteś odpowiednią osobą do takiego prezentu (...).”

PAMIĘTAJ

To, czy jesteś bezpieczny w internecie, zależy w głównej mierze od Ciebie! Dlatego do wiadomości od nieznajomych podchodź z ograniczonym zaufaniem. Nie wchodź żadne w podejrzane linki, które nieznajomi wysyłają Ci na portalach społecznościowych czy w mailach. Jeżeli ktoś prosi Cię o podanie jakichkolwiek danych osobowych lub proponuje Ci dużą kwotę pieniędzy, to bądź pewny, że to oszustwo. Zachowaj ostrożność w kontaktach z osobami poznanymi przez internet. Nie kieruj się empatią, współczuciem czy chęcią pomocy. Pamiętaj - przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w sieci może uchronić Cię przed utratą danych i pieniędzy.

OSZUSTWO NA MIESZKANIE

Osoby starsze i mniej zorientowane coraz częściej stają się ofiarami oszustw polegających na przejmowaniu ich mieszkań poniżej wartości na podstawie aktów notarialnych sprzedaży nieruchomości, które stanowią zabezpieczenie pożyczek udzielanych przez oszustów. Za naprawdę niewielkie pożyczki, w stosunku do wartości mieszkania, osoby starsze tracą swoją własność. Często przy składaniu podpisów w kancelarii notarialnej nie mają świadomości, że zawierają umowę przeniesienia ich własności. A o trudnych do odwrócenia skutkach dowiadują się dopiero gdy nowi właściciele mieszkań żądają kluczy. A to tylko jeden z wielu planów działania oszustów.

JAK DZIAŁAJĄ OSZUŚCI?

Oszuści działają najczęściej według trzech schematów. Pierwszy to tzw. mieszkanie za pożyczkę. Oszuści umieszczają ogłoszenie o treści: „Jesteś w desperackiej sytuacji finansowej? Spokojnie, udzielimy ci pożyczki pod zastaw nieruchomości (...)”. Tym sposobem kuszą zadłużone, chore i starsze osoby. Gdy ktoś się do nich zgłosi – celowo okłamują ofiarę co do warunków umowy zawieranej u podstawionego notariusza. Następnie przestępcy zmie-

niają w umowie m.in. dane swoich firm oraz wpisy w księgach wieczystych i przejmują nieruchomości – oczywiście nie wypłacając w zamian obiecanych pieniędzy. Oszuści też mogą proponować zamianę mieszkania na mniejsze i dopłacenie do różnicy. Po podpisaniu dokumentów ofiara odkrywała, że jej nowe mieszkanie czy dom to ruderka bez ogrzewania, a przestępca nie ma zamiaru płacić.

Drugi schemat wygląda mniej więcej tak: w życiu samotnego seniora nagle pojawia się nieznajomy, który zaczyna dotrzymywać mu towarzystwa i opiekować się nim. Jak twierdzi – z potrzeby serca i czystej empatii. Szybko zawiązuje się między nimi przyjacielska więź. Senior cieszy się, że nie zostaje sam na starość i zaczyna ufać nieznajomemu. Pod wpływem sztuczek manipulacyjnych przekazuje mu dostęp do swojego konta bankowego. Jak twierdzi oszust – ułatwia mu to codzienny zakup leków i żywności dla seniora. Niedługo później nieświadomy senior podpisuje umowę dożywocia, na mocy której jego nieruchomości zostaje przekazana oszustowi. Tym sposobem osoba starsza zostaje bez mieszkania i bez pieniędzy na koncie, bo wszystko podstępem wyłudził od niej rzekomy „opiekun”.

Trzeci schemat jest najbardziej niebezpieczny i okrutny. Przestępcy podstępem przejmują mieszkania pokrzywdzonych seniorów i pozbawiają ich życia, podając zatruty alkohol – wódkę zmieszaną z izopropanolem. Oszuści wybierają na swoje ofiary osoby schorowane, z problemami finansowymi i często uzależnione od alkoholu. Następnie się z nimi zaprzyjaźniają, robią zakupy i przynoszą alkohol. Dzięki takiej „opiece” zdobywają zaufanie ofiar, a następnie nakłaniają je do notarialnego oświadczenia, że mogą ich reprezentować, by pomóc uporać się np. z zadłużeniem lub do podpisania pełnomocnictwa do dysponowania ich majątkiem. W ten sposób seniorzy tracą swoje mieszkania, bo dzięki podpisanym u notariusza dokumentom nieświadomie dają wyłudzaczom prawo do sprzedaży ich nieruchomości. Ale na mieszkaniach się nie kończy, bo oszuści często podają ofiarom zatruty alkohol, w wyniku czego osoby starsze umierają, a przestępcy przejmują wszystko.

PAMIĘTAJ

Nie ufaj nieznanym i nie podpisuj żadnych dokumentów przed dokładnym zapoznaniem się z nimi. Nie podawaj nikomu haseł do konta bankowego ani nie udostępniaj swoich danych. Nie wierz w dobre intencje obcych osób.

OSZUSTWO NA NIEISTNIEJĄCEGO ZWIERZAKA

Czy ogłoszenie oddania rasowego psa lub kota nie wzbudza podejrzeń? Czy ktoś mógłby oddać za darmo zwierzę, które może sprzedać nawet za kilka tysięcy złotych? Nie! Są jednak osoby, które się na to nabierają i przez swoją naiwność stają się ofiarą oszustwa. Zgodnie z artykułem 10a ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt, zabrania się sprzedaży zwierząt domowych poza miejscami ich chowu lub hodowli, na przykład za pośrednictwem internetu. Dlatego często można trafić na ogłoszenia, w których zwierzęta są oferowane za darmo.

JAK DZIAŁAJĄ OSZUŚCI?

Schemat zazwyczaj jest taki sam. Przeglądasz ogłoszenia na jednym z portali ogłoszeniowych. Twoją uwagę przykuwa zdjęcie uroczego pieska wraz z informacją, że ktoś chce go oddać za darmo. Wydaje Ci się, że to świetna okazja, bo przecież taki rasowy pies kosztuje kilka tysięcy złotych. Dlatego, nie zastawiając się długo, szybko piszesz wiadomość do sprzedawcy (bo wskazany w ogłoszeniu numer jest błędny). Następnie otrzymujesz odpowiedź z prośbą o przeniesienie konwersacji na komunikator. Zgadzasz się i szybko dostajesz kilka fotografii pieska i informacje, jaki jest wyjątkowy. Dopytujesz się więc, jak go możesz ode-

PAMIĘTAJ

Nie licz na okazje! Nikt nie oddaje wartościowych rzeczy lub rasowych zwierząt za darmo! Nie łudź się, że ktoś pomylił numer telefonu. To specjalny zabieg, abyś nie mógł zadzwonić. Podczas korzystania z portali ogłoszeniowych kieruj się zasadą ograniczonego zaufania. Korespondencja powinna być prowadzona za pośrednictwem danego portalu i nie zaleca się nawiązywać kontaktu za pośrednictwem komunikatorów. Zwróć uwagę na pisownię w korespondencji. Jeżeli wygląda na tłumaczoną przez translator, możesz mieć obawy, że to oszustwo. Nie klikaj w zewnętrzne linki do płatności. Transakcja powinna być rozliczona w serwisie – o ile to możliwe. Unikaj bezpośrednich transakcji, szczególnie na zagraniczne rachunki. Jeśli zauważysz podejrzane ogłoszenie – poinformuj serwis o naruszeniu, który powinien niezwłocznie usunąć takie ogłoszenie. Bądź świadomy – sprawdź, zastanów się i pamiętaj, że schroniska są pełne zwierzątek, które możesz przygarnąć zupełnie za darmo.

brać. Okazuje się, że właściciel wyjechał wraz z psem za granicę – ze względów zawodowych, i teraz nie ma się kto nim zajmować. Piesek potrzebuje troskliwej opieki i nowego domu, gdzie zazna miłości. Jesteś zdecydowany. Jedyne co musisz zrobić, to zapłacić 500 zł za usługi profesjonalnej agencji, która przywiezie Ci pieska do domu. Podajesz adres i przelewasz pieniądze. Następnie kontakt ze strony „sprzedającego” powtarza się jeszcze kilka razy, bo trzeba dopłacić, np. za przetłumaczenie dokumentów do przewozu zwierząt z zagranicy albo za dodatkowe szczepienie. Zatem rachunek stale rośnie. I na tym koniec historii – kontakt ze sprzedającym się urywa, a Ty już wiesz, że padłeś ofiarą oszustwa.

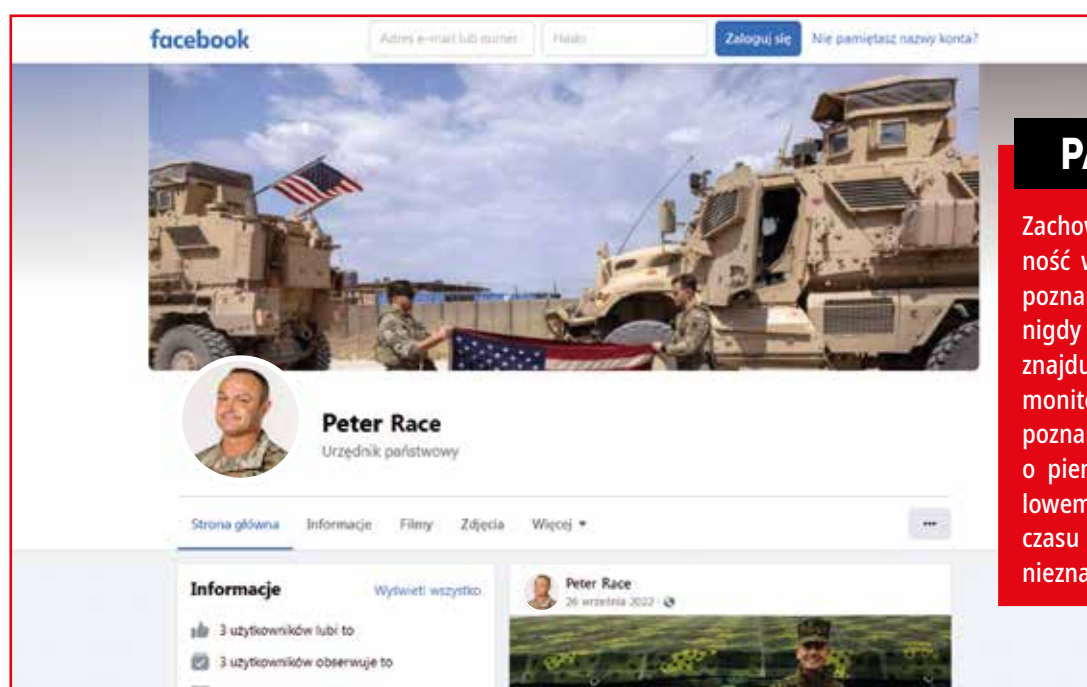
AMERYKAŃSKI ŻOŁNIERZ MÓWI „KOCHAM CIĘ”

Jedną z metod wśród przestępców jest oszustwo „na amerykańskiego żołnierza” lub weterana wojennego. Oszust wyszukuje w sieci samotne osoby i nawiązuje z nimi kontakt. Postępując się zdjęciami z sieci, przedstawia się najczęściej jako amerykański żołnierz, który aktualnie jest poza granicami swojego kraju. Oszust poprzez regularny kontakt i przedstawienie fałszywych historii z życia zdobywa zaufanie ofiary, a następnie prosi o pomoc finansową na zakup biletu lub bardzo drogie leczenie. Gdy ofiara oszustwa prześle pieniądze na konto przestępcy, zostaje bez ukochanego i bez pieniędzy. Ostatnio pojawiły się także oszustki podające się za „lekarzki z amerykańskiej armii”. Te z kolei wyłudniają pieniądze od mężczyzn.

JAK DZIAŁAJĄ OSZUŚCI?

Internetowi oszuści przedstawiają się jako amerykańscy żołnierze będący na misji lub jako weterani wojenni. Korespondują z kobietami, wzbudzają zaufanie, zaprzyjaźniają się, a następnie np. pod pretekstem chęci przyjazdu do Polski, wymyślają różne historie, z których wynika, że aby doszło do spotkania, kobiety muszą

wesprzeć finansowo „wojskowego”. Oczywiście, oszust zapewnia, że wszystkie koszty, jakie poniesie kobieta będą jej zwrócone i to z okazałą nawiązką. Oszuści przedstawiają różne legendy. Począwszy od zablokowanych, z różnych przyczyn kont bankowych, poprzez uiszczenie opłat manipulacyjnych za wystanie do internetowej znajomej wartościowej paczki, która „utknęła” gdzieś na granicy. Warto podkreślić, że owe opłaty, sięgają nawet kilkunastu, kilkudziesięciu tysięcy złotych. Zmanipulowane kobiety wykonują bezmyślnie polecenia internetowego amanta, który podając przeróżne konta bankowe, zarejestrowane w różnych częściach świata, wyłudza w ten sposób znaczne sumy pieniędzy. Wiele kobiet, aby pomóc „żołnierzowi” zaciąga kredyty bankowe. Oszuści zazwyczaj unikają rozmów telefonicznych i wskazywania miejsc, z których pochodzą. Ich konta na profilach społecznościowych nie zawierają żadnych informacji osobistych, zdjęć z rodziną, miejsca pracy czy zamieszkania lub są podane fałszywe dane. Poprzez regularny kontakt i przedstawianie nieprawdziwych historii z życia – zdobywają zaufanie ofiary, a następnie proszą o pomoc finansową na zakup biletu lub na pokrycie opłat za przestanie paczki.

PAMIĘTAJ

Zachowaj szczególną ostrożność w kontaktach z osobami poznаныmi przez internet – nigdy nie masz pewności, kto znajduje się po drugiej stronie monitora. Bądź ostrożny, gdy poznana w sieci osoba prosi Cię o pieniądze. Nie ulegaj chwilowemu zauroczeniu czy presji czasu i nie przekazuj pieniędzy nieznanym osobom.

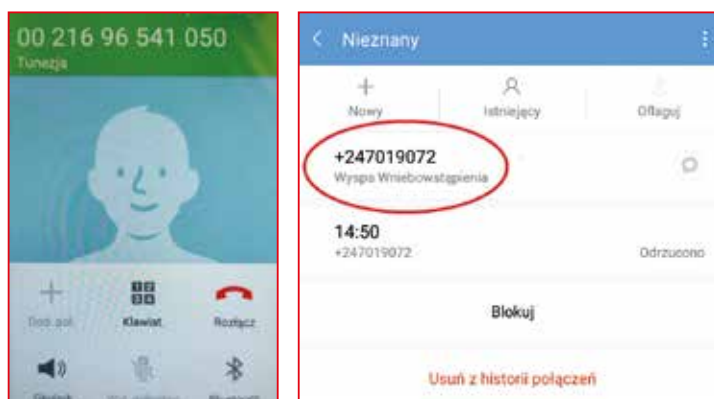
OSZUSTWO

NA TELEFON Z ZAGRANICY

Jeżeli zadzwonił do Ciebie nieznanany numer – zachowaj szczególną ostrożność, bo mogą to być oszuści z zagranicy. Odebranie lub oddzwonienie może kosztować kilka, a nawet kilkadziesiąt tysięcy złotych. Nawet jeśli masz rodzinę za granicą i często rozmawiacie przez telefon, musisz zachować ostrożność. Numer z zagranicy wyświetlony w smartfonie jest bardzo długi, ale często jego początek może wyglądać na znany numer z Polski. Oszuści specjalnie dobierają tak zagraniczne numery, aby udawały one polskie prefiksy. Numery krajowe (komórkowe i stacjonarne) mają 9 cyfr w formacie XXX-XXX-XXX np.: 603-XXX-XXX lub 81Y-YYY-YYY (z prefiksem Polski +48 – 11 cyfr), natomiast numery zagraniczne są z reguły dłuższe, nawet 14-cyfrowe. Oszuści stosują dodatkowy podstęp. Gdy oddzwaniamy pod „podejrzany” numer, w słuchawce słyszymy różne dźwięki sugerujące wybieranie numeru i połączenia albo oczekiwanie na odebranie telefonu po drugiej stronie – w rzeczywistości połączenie już trwa, a kosztowne sekundy są naliczane.

JAK DZIAŁAJĄ OSZUŚCI?

Przestępcy zwykle dzwonią w nocy. Przycho-dzący numer najczęściej to tzw. głuchy telefon trwający bardzo krótko. Oszuści wykonują połączenia z numerów międzynarodowych na polskie

numery w nadziei, że adresat tych połączeń automatycznie oddzwoni na numer, z którego połączenie zostało wykonane. W ten sposób wykorzystują naturalną skłonność abonentów do oddzwaniania na nieodebrane połączenia. Mechanizm działania oszustów opiera się przede wszystkim na nieuwadze użytkowników. Sprawcy liczą na to, że abonent oddzwoni, co kończy się dla niego naliczeniem wysokich opłat – jak za połączenie międzynarodowe. W sytuacji, kiedy oddzwonimy na taki numer, usłyszymy sygnał rozłączenia. Warto pamiętać, że dopóki samemu się nie rozłączymy (nie naciśniemy symbolu czerwonej słuchawki), połączenie jest kontynuowane, a operator nalicza wysokie opłaty. Oszuści stosują dźwięk udający rozłączenie, przez co myślimy, że połączenie zostało zakończone. Odkładamy telefon, a czas połączenia międzynarodowego cały czas jest naliczany, nawet przez kilka godzin! W konsekwencji zapłacimy nawet kilkadziesiąt tysięcy złotych!

PAMIĘTAJ

Gdy zobaczysz, że dzwonił do Ciebie ktoś z nieznanego i długiego numeru – policz cyfry. Jeśli jest ich więcej niż 9 (lub 11 z prefiksem +48) – nie oddzwaniaj i nie pisz SMS-a. Zignoruj takie połączenie. Jeśli nie spodziewasz się telefonu z zagranicy, a wyświetlony na Twoim telefonie numer jest zadziwiająco długi – po prostu nie odbieraj. Możesz też sprawdzić numer w internecie i włączyć u swojego operatora sieci komórkowej wszystkie blokady dotyczące podejrzanych połączeń.

OSZUSTWO

NA POMOC DLA UKRAINY

Ze względu na sytuację w Ukrainie pojawiło się kilka nowych technik manipulacji i oszustw. Jak się okazuje, wiele oszustów chce skorzystać na cierpieniu naszych wschodnich sąsiadów. Falszywe strony internetowe organizacji charytatywnych i maile z prośbami o pomoc finansową to tylko niektóre z metod, jakimi posługują się oszuści polujący na nieświadomych darczyńców. Emocjonalne wpisy, fałszywe apele o solidarność z narodem Ukrainy lub wezwania do pomocy w finansowaniu wysiłków obronnych służą oszustom do wyłudzenia pieniędzy.

JAK DZIAŁAJĄ OSZUŚCI?

Jest kilka schematów, według których działają oszuści, wykorzystując sytuację w Ukrainie.

- Oszuści wysyłają wiadomości SMS, mailowe lub w mediach społecznościowych od rzekomych ofiar wojny na Ukrainie, które zostały bez środków do życia. Proszą w nich o pomoc finansową. W wiadomościach najczęściej jest link, który po kliknięciu zamienia się w panel do logowania w mediach społecznościowych. Logując się, podajemy swoje dane przestępcy, którzy dzięki temu przejmują nasze konta.
- Przestępcy przygotowują także fałszywe zbiórki, których celem jest kradzież pieniędzy z kont osób, które chcą pomóc. Na popularnych komunikatorach lub serwisach wysyłają wiadomości z prośbą o dołączenie do zbiórki i wpłatę środków na rzecz pomocy Ukrainie.
- Pojawiło się także wiele fałszywych postów z linkami, które kierują do filmów dotyczących inwazji na ukraińskie miasta. Po kliknięciu w link zostajemy przekierowani do strony przypominającej serwis informacyjny. Jednak, aby móc obejrzeć film – musi-

PAMIĘTAJ

Sprawdź dokładnie, zanim przekażesz środki organizacji charytatywnej – najlepiej wspierać znane organizacje, które posiadają historię pracy w terenie i współpracują z potwierdzonymi partnerami działającymi w Ukrainie. Pieniądze przekazuj za pośrednictwem oficjalnej strony internetowej organizacji lub zwróć się bezpośrednio do organizacji charytatywnej po wskazówki. Uważaj na prośby o przelew pieniędzy lub wysłanie kart podarunkowych. Organizacje charytatywne zwykle nie proszą o tego rodzaju „darowizny”. Nie klikaj w linki i nie pobieraj załączników z niechcianych wiadomości e-mail lub wiadomości z mediów społecznościowych, zwłaszcza z nieznanymi źródłami i takich, które zwiększają poczucie niepokoju. Pamiętaj, że oszuści mogą próbować nakłonić Cię do nieświadomego pobrania złośliwego oprogramowania na Twoje urządzenie. Podchodź sceptycznie do postów w na portalach społecznościowych, które promują organizację charytatywną, chyba że masz pewność, że organizacja jest legalna.

my się zalogować, podając swoje dane. Takie konto może im posłużyć do dalszego rozpowszechniania fałszywych treści i kradzieży środków. W tej sytuacji oszust podszywa się pod właściciela profilu i prosi znajomych o przekazanie mu funduszy.

- Cyberszuści mogą także dzwonić do ofiar i podawać się za policjantów, pracowników banku, przedstawicieli służb mundurowych czy urzędników działających na rzecz Ukrainy. Proponują zabezpieczenie naszego dobytku, który w obliczu toczącej się wojny na Ukrainie, może być zagrożony. Podczas rozmowy próbują wyłudzić dane i pieniądze.

niedz. 27.02.2022 07:27
Yurii Shevchenko <yurrishevchenko5@gmail.com>
Cześć

Przepraszam za niedogodności, jakie może spowodować moja wiadomość. Powiem krótko, jestem inżynierem okrętowym z rządem ukraińskim zaangażowanym w obecną wojnę z Rosją. Stacjonuję w poziomej stacji wojskowej w Charkowie i czekam na planowany przez naszego goryla atak na najeźdźców rosyjskich. Proszę pozwolić mi poprosić o pomoc w przeprowadzce mojej trzyosobowej rodziny do twojego kraju ze względów bezpieczeństwa. Nie mogę już nic zrobić z naszej kryjówki z powodu ciężkiego ostrzału wojsk rosyjskich. W obecnej formie pomoc, o którą proszę, polega na pomocy mojej żonie i dzieciom w wyprowadzce się drogą dyplomatyczną do twojego kraju i zainwestowaniu naszego miliona euro w gotówkę w rentowny, lukratywny obszar, który przyniesie większe zyski zamiast go stracić. Obecnie mogę wysłać e-maile tylko z podziemia, a ryzyko jest zbyt duże, aby być stale online. Nasze rodzinne pieniądze są w zapieczętowanej skrzynce bezpieczeństwa, którą tylko ja znam kody dostępu do jej otwarcia. Moja żona nawet nie wie, że jest tam z nią, ponieważ powiedziałem jej, że to biżuteria, jedyne, czego potrzebuję, to skontaktowanie się z nią i poprowadzenie ich, aby bezpiecznie ćwiczyli. Mam pieniądze, ale nie mogę ich ruszyć, dlatego trzeba natychmiast opuścić z nimi Ukrainę. Dalsze informacje przyjdą po otrzymaniu wiadomości od Ciebie, proszę o wszelkie pytania.

ZASADY CYBERBEZPIECZEŃSTWA

1

Nie otwieraj załączników z niepewnych źródeł i nie klikaj w podejrzane linki.

2

Sprawdź dokładnie adresy stron www, a także ich certyfikaty.

3

Twórz skomplikowane hasła i trudne do odgadnięcia przez postronne osoby.

4

Nie używaj tego samego hasła do różnych kont oraz nie zapisuj haseł na kartkach ani w plikach na komputerze.

5

Nie podawaj i nie wysyłaj swoich loginów i haseł innym osobom.

6

Nie loguj się do bankowości elektronicznej podczas korzystania z publicznych, niezabezpieczonych sieci Wi-Fi.

7

Nie korzystaj z bankowości elektronicznej na urządzeniach publicznych np. w hotelach czy kafejkach.

8

Czytaj potwierdzenia SMS przed zatwierdzeniem transakcji płatniczej.

9

Regularnie aktualizuj system, aplikacje, przeglądarkę oraz oprogramowanie antywirusowe.

10

Nie podłączaj do swojego sprzętu zewnętrznych nośników danych typu Pendrive, co do których bezpieczeństwa nie masz pewności.

11

Stosuj się do ustalonych przez bank zasad bezpieczeństwa zamieszczonych na stronie. Jeśli coś odbiega od normy, to przerwijmy transakcję i skontaktujmy się z bankiem.

12

Kupuj tylko w takich sklepach internetowych, gdzie jest szyfrowane połączenie, czyli gdzie widzisz kłódkę i odpowiedni certyfikat.

13

Jeśli „bank” pyta Cię o hasła, czy też inne poufne dane, np. kod PIN do karty płatniczej – nie odpowiadaj! Na pewno nie jest to bank!

14

Skanuj od czasu do czasu swój komputer, szczególnie przed zalogowaniem się na stronę banku.

15

Zmieniaj regularnie hasła do swojego komputera, a także hasła dostępu do konta internetowego.

16

Cały czas bądź czujny i stosuj zasadę ograniczonego zaufania.

Numer karty:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

MIRS
Międzynarodowy Instytut
Rozwoju Społecznego

KARTA SENIORA
OGÓLNOPOLSKA

FORMULARZ ZGŁOSZENIOWY DLA UCZESTNIKÓW PROGRAMU „OGÓLNOPOLSKA KARTA SENIORA”*

Proszę o przyjęcie mnie w poczet uczestników programu „Ogólnopolska Karta Seniora”. Oświadczam, że znane mi są postanowienia Regulaminu zamieszczonego na stronie www.glosseniora.pl. Jednocześnie zobowiązuję się do jego przestrzegania.

PROSZĘ WYPEŁNIĆ PISMEM DRUKOWANYM

Miejscowość:

Data:

--	--	--	--	--	--	--	--

d d m m r r r r

DANE OSOBOWE

Imię (imiona):

Nazwisko:

Płeć: M: K: Miejscowość
urodzenia:
Data
urodzenia:

--	--	--	--	--	--	--	--

d d m m r r r r

DANE KONTAKTOWE

Ulica:

Numer domu:

--	--	--	--	--	--

Numer
lokalu:

--	--	--	--	--	--

Miejscowość:

Kod pocztowy:

--	--	--	--	--	--

Województwo:

Numer
telefonu:stacjonarny: komórkowy:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Adres e-mail:

Okres ważności karty:

1 rok – 35 zł 2 lata – 50 zł

OŚWIADCZENIE O WYRAŻENIU ZGODY

Oświadczam, iż wyrażam dobrowolną i wyraźną zgodę na przetwarzanie przez Administratora, tj. Międzynarodowy Instytut Rozwoju Społecznego sp. z o.o. (MIRS) z siedzibą przy ul. Siarczki 16, 30-698 Kraków moich danych osobowych

w celu utrzymania od Międzynarodowego Instytutu Rozwoju Społecznego sp. z o.o. drogą elektroniczną na wskazany przeze mnie w Formularzu adres e-mail informacji handlowych, dotyczących usług oferowanych przez Międzynarodowy Instytut Rozwoju Społecznego sp. z o.o. oraz jego partnerów, np. wydarzeń organizowanych dla seniorów, informacji o partnerach MIRS-u honorujących Kartę Seniora i oferowanych przez nich zniżek w ramach Karty Seniora, w rozumieniu ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną z dnia 18 lipca 2002 r.

TAK NIE

w celu przekazywania przez Międzynarodowy Instytut Rozwoju Społecznego sp. z o.o. treści, dotyczących oferty MIRS-u na podany przeze mnie w Formularzu numer telefonu, w tym przy użyciu automatycznych systemów wywołujących w rozumieniu ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne.

TAK NIE

Jednocześnie oświadczam, że moja zgoda spełnia wszystkie warunki o których mowa w art. 7 RODO, tj. przysługuje mi możliwość jej wycofania w każdym czasie, zapytanie o zgodę zostało mi przedstawione w wyraźnej i zrozumiałej formie.

Zapoznałam/em się z klauzulą informacyjną dotyczącą przetwarzania danych osobowych. Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych OGÓLNOPOLSKA KARTA SENIORA jest dołączona do niniejszego formularza, która jest również dostępna na stronie internetowej www.glosseniora.pl oraz zobowiązuję się do uiszczenia wyżej zaznaczonej kwoty gotówką lub przelewem na rachunek bankowy Międzynarodowego Instytutu Rozwoju Społecznego sp. z o.o. o numerze: 96 2490 0005 0000 4530 7190 0865 (Alior Bank)

.....
Data, podpis osoby zamawiającej Kartę Seniora

* WYPEŁNIONY PISMEM DRUKOWANYM FORMULARZ PROSIMY ODESŁAĆ POCZTĄ TRADYCYJNĄ WRAZ Z ZAŁĄCZONYM POTWIERDZENIEM PRZELEWU/ PRZEKAZU NA ADRES REDAKCJI „GŁOS SENIORA” (os. Uroczę 12, 31-953 KRAKÓW).

BEZPIECZNIE, STYLOWO, ODBLASKOWO

Około 30 procent poszkodowanych na drogach, w ostatnich latach – to osoby powyżej 65 roku życia. Wśród pieszych i rowerzystów – stanowią one około połowy wszystkich ofiar. Niemal każdego roku, seniorzy są najczęstszymi ofiarami wypadków drogowych. Jak to zmienić? Podstawą są oczywiście: ostrożność i przestrzeganie przepisów, ale niezwykle ważna jest także widoczność na drodze. O tym, że seniorzy powinni świecić przykładem – przekonywali uczestnicy Małopolskiego Festiwalu Bezpieczeństwa. Przede wszystkim pokazywali, że noszenie kolorów jest modne i nie wymaga odwagi – osoby starsze zbyt często nie chcą się wyróżniać i wybierają szare, stonowane odcienie. Teraz, mogły się przekonać, że warto zwracać na siebie uwagę – zwłaszcza, jeżeli to może uratować życie. Jasne, żywe, a nawet jaskrawe kolory – z pewnością poprawią widoczność pieszego na drodze, zwłaszcza wieczorami oraz w czasie deszczowej

pogody. Jeżeli jednak nie chcemy, żeby uwagę przykuwał cały strój – to z pewnością należy pomyśleć o odblaskowych dodatkach. Warto pamiętać, że poruszając się drogą po ciemku, bez elementów odblaskowych – jesteśmy widoczni w światłach mijania dopiero z odległości 20-30 metrów. Samochód jadący z prędkością 90 km/h, pokonuje 25 metrów w ciągu jednej sekundy. Kierujący nie ma żadnych szans na jakąkolwiek reakcję. Natomiast, jeśli pieszy wyposażony jest w element odblaskowy – kierowca zauważy go już z odległości 130-150 metrów, czyli ok. 5 razy szybciej i ma wtedy szansę na to, żeby bezpiecznie go ominąć. Dlatego właśnie korzystając z drogi po zmierzchu, niechronieni uczestnicy ruchu drogowego powinni mieć na sobie elementy odblaskowe – widoczne dla innych uczestników. Widoczne dla innych odblaski, to znaczy umieszczone w takim miejscu – aby były zauważalne dla kierujących, nadjeżdżających z obu kierunków i żeby znalazły się w polu działania świateł samochodowych.

Małopolski Festiwal Bezpieczeństwa odbył się 17 czerwca w Gminie Kłaj – czyli w naszym partnerskim samorządzie, należącym do programu Gmina Przyjazna Seniorom-Ogólnopolska Karta Seniora. Partnerem Festiwalu był Głos Seniora, a na wybiegu można było podziwiać BEZPIECZNY ODBLASKOWY Pokaz Mody naszych Stylowych Seniorów z Głosu Seniora. Organizatorami byli: Instytut Rozwoju Obszarów Wiejskich i Małopolska Wojewódzka Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, a inicjatorem: Łukasz Smółka – Wicemarszałek Województwa Małopolskiego.

NOŚ ODBLASKI I ŻYJ

Promuj bezpieczeństwo na drodze! Kupuj, szuj i noś odblaskowe stroje lub elementy. Zachęcaj do tego innych.

Solidarni z Seniorami – Razem Damy Radę. Zostań ambasadorem kampanii. Wyślij nam swoje zdjęcia w odblaskowej kreacji czy stroju, pochwal się działaniami zwiększającymi bezpieczeństwo na drodze. Wyślij zdjęcia lub opis na maila: konkurs@manko.pl lub na adres: Os. Uroczę 12, 31-953 Kraków. Każdy otrzyma nagrodę.

DOŁĄCZ DO KAMPANII

„KARTA ŻYCIA GŁOSU SENIORA”

Kampania „Karta Życia Głosu Seniora” organizowana pod patronatem honorowym **Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, Rzecznika Praw Pacjenta oraz Krakowskiego Pogotowia Ratunkowego**, skierowana jest głównie do osób starszych i samotnych. Polega ona na posiadaniu przez Seniorów specjalnej Karty kieszonkowych rozmiarów (do portfela) wypełnionej danymi. Karta zawiera najważniejsze informacje o stanie zdrowia pacjenta, przyjmowanych lekach, alergiach na leki, kontaktach do najbliższych, grupie krwi i danych osobowych. Pakiet z takimi informacjami powinien być przechowywany w portfelach wraz z dowodem osobistym.

Wszystkie te informacje są niezbędne podczas przeprowadzania wywiadu lekarskiego w trakcie udzielania pomocy medycznej. Informacja adresowana jest do lekarzy oraz do ratowników pogotowia, wezwanych na interwencję w domu chorego bądź poza jego miejscem zamieszkania. Niewątpliwie stanowi nieocenioną pomoc w podjęciu szybkiej decyzji w akcji ratującej życie. Akcja rozpowszechniania kart życia zyskała wielkie poparcie lekarzy oraz ratowniczych służb medycznych. Pracownicy pogotowia potwierdzają, że informacje zawarte na karcie życia pomogły w podjęciu odpowiednich działań ratujących ludzkie życie. Karta Życia Głosu Seniora wydawana będzie w edycji lokalnej partnerów oraz samorządów zrzeszonych w ramach Programu Gmina Przyjazna Seniorom – Ogólnopolska Karta Seniora.

Więcej informacji o kampanii na www.glosseniora.pl

ZAŻYWAJ LEKI BEZPIECZNIE

1,5 mln seniorów w Polsce nadużywa leków. Powoduje to wiele niepożądanych skutków zdrowotnych tj. zatrucia, uszkodzenie organów, uzależnienie oraz marnotrawstwo pieniędzy. Aby temu przeciwdziałać, od 7 lat pod patronatem Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej oraz Rzecznika Praw Pacjenta prowadzimy kampanię pn. Zażywaj Leki Bezpiecznie pod patronatem honorowym Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej oraz Rzecznika Praw Pacjenta. W jej ramach edukujemy i ostrzegamy poprzez wykłady i warsztaty, promocję dzienniczka lekowego. Ważnym działaniem kampanii jest także promocja przeglądu lekowego dla osób 60+. To nowa usługa wykonywana przez farmaceutów we współpracy z lekarzami rodzinnymi, polegająca na spotkaniu z pacjentem i zebraniu szczegółowego wywiadu medycznego i lekowego oraz pomocy we właściwym stosowaniu leków.

Ponad 80% pacjentów przyznało, że czuje się lepiej! To efekt, jaki udało się osiągnąć po przeprowadzeniu Pilotażowego Przeglądu Lekowego – koordynowanego przez dr hab. n. med. prof. UMP Agnieszkę Neumann-Podczaską. Podstawą było Rozporządzenie Ministra Zdrowia, a w praktyce udało się zaangażować: 75 aptek i 850 pacjentów w całym kraju.

557 kobiet i 293 mężczyzn – w tym 772 pacjentów powyżej 60. roku życia – zażywało średnio 16 medykamentów dziennie. Wystarczyło zmniejszyć tę ilość o przynajmniej dwa preparaty – aby zauważyć, że dana osoba ma mniej problemów lekowych np. działań niepożądanych, interakcji i stanów nieleczonych.

„Obserwując przebieg i wyniki pilotażu – trzeba stwierdzić, że warto było to zrobić. Warto też kontynuować te działania oraz rozwijać współpracę między farmaceutą i lekarzem – dla dobra pacjentów z wielolekowością...” – mówi profesor Agnieszka Neumann-Podczaska.

30 czerwca 2023r., w Warszawie odbyła się uroczysta Gala z prezentacją wyników - które pozostają w dyspozycji Narodowego Funduszu Zdrowia. Dyrektor Departamentu Polityki Lekowej i Farmacji MZ – Łukasz Szmulski odebrał raport przy dźwiękach przeboju z filmu „Mission: Impossible”. Muzyka wybrzmiała dlatego, że misja była naprawdę trudna – skomplikowane sytuacje lekowe, nowa zasada współpracy lekarz – farmaceuta... ale wszystko wskazuje na to, że udało się poprawić bezpieczeństwo leczenia.

Raporty są obecnie badane przez Agencję Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji – aby stwierdzić, czy przegląd lekowy powinien być finansowany ze środków publicznych. Przedstawione wyniki pokazały jednak, że taka współpraca: lekarza rodzinnego i farmaceuty – przynosi korzyści seniorom z wielolekowością, którzy odwiedzają różnych specjalistów, a dodatkowo stosują preparaty bez recepty oraz suplementy diety w samoleczeniu.

W Polsce potrzeba takiego świadczenia, w ramach którego będzie można spojrzeć całościowo na farmakoterapię pacjentów – zwłaszcza tych najbardziej zagrożonych w systemie. Tymczasem tutaj mamy nie tylko lepsze wyniki zdrowotne, ale też korzyści dla systemu ochrony zdrowia oraz zdrowia publicznego.

Na Gali nie zabrakło też przedstawicieli środowiska lekarskiego i Naczelnej Izby Aptekarskiej oraz otoczenia społecznego. Zespół Ekspertów Pilotażu przygotował już standard świadczenia, który będzie podstawą do budowania konsensusu środowiska: lekarskiego, farmaceutycznego, pielęgniarskiego oraz społecznego – na temat tej usługi w systemie opieki zdrowotnej.

Uroczystość zwieńczona została ceremonią wręczenia pamiątkowych statuetek – farmaceutom z całej Polski, którzy wzięli udział w pilotażu.

Na uroczystości był też Łukasz Salwarowski – prezes Stowarzyszenia MANKO-Głos Seniora i podkreślił, że popieramy wszystkie działania – dzięki którym seniorom w Polsce żyje się lepiej: „Działamy razem i czekając na decyzje dotyczące finansowania – promujemy ideę przeglądu lekowego. Leczymy się bezpieczniej! Zażywajmy leki bezpiecznie”.

Mamy nadzieję, że wkrótce z przeglądu lekowego będą mogli skorzystać wszyscy pacjenci, którzy tego potrzebują.

SPIN certyfikowany dystrybutor produktów Tork zapewnia bezpieczeństwo higieny

Firma SPIN oferuje dzierżawę dozowników Tork wraz z wydajnymi wkładami w atrakcyjnych cenach. Skorzystaj z szerokiego i sprawdzonego asortymentu produktów Tork. Wybierz najwyższej jakości rozwiązania, które zapewniają komfort, higienę i bezpieczeństwo.

TORK®
Think ahead.

Jeśli jesteś zainteresowany produktami Tork skontaktuj się z nami:

Spin Sp. z o.o.
ul. Łukasiewicza 1
78-400 Szczecinek
www.spin.pl

Ewa Milik
kom. 517 356 746
e-mail: biuro@spin.pl

Wzór 1

Miejscowość, data

.....
.....
.....

Imię i nazwisko konsumenta(-ów)
Adres konsumenta(-ów)

Nazwa i adres przedsiębiorcy

**Oświadczenie
o odstąpieniu od umowy zawartej na odległość
lub poza lokalem przedsiębiorstwa**

Ja/My (*).....niniejszym informuję/informujemy(*) o moim/naszym(*)
odstąpieniu od umowy sprzedaży następujących rzeczy(*) .....
umowy dostawy następujących rzeczy(*) .....
umowy o dzieło polegającej na wykonaniu następujących rzeczy/o świadczenie następującej
usługi(*).....

Data zawarcia umowy¹/odbioru²(*).....

.....

Podpis konsumenta(-ów)

(*) Niepotrzebne skreślić

¹ podać, jeżeli umowa dotyczyła świadczenia usług

² podać, jeżeli umowa dotyczyła zakupu towaru

Wzór 2

Data, miejscowość:.....

.....
Imię i Nazwisko

.....
Adres zamieszkania

.....
Numer PESEL

.....
Seria i numer dowodu osobistego

.....
Numer klienta

.....
Nazwa kredytodawcy

.....
Adres kredytodawcy

Odstąpienie od umowy kredytu

Oświadczam, że na podstawie art. 53 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 126 poz. 715 z późn. zm.) odstępuję od umowy kredytu o numerze..... zawartej dnia..... z firmą.....

.....
(czytelny podpis)

ORGANIZATORZY KAMPANII

TRWAJĄCE KAMPANIE

PATRONI HONOROWI

WSPÓFINANSOWANIE

ZOSTAŃ AMBASADOREM KAMPANII

Stowarzyszenie MANKO Międzynarodowy Instytut Rozwoju Społecznego

Os. Urocze 12, 31-953 Kraków

☎ tel. +48 12 429 37 28, +48 12 644 59 22

🌐 www.glosseniora.pl

🌐 niedajmysieoszukac.pl

📘 www.facebook.com/GlosSeniora

@ kontakt@manko.pl